

ten numer  
**15 gr.**

enna prenumeraty  
w Łodzi

listeczka 2,50 zł.  
Odnoszenie do domów 10 gr.  
**Z przes. poczt.**  
Miesięcznie 3,50 zł.  
Pozna Łodzią egz. 16 groszy.  
konto P.K.O. 80594.  
Należność pocztowa  
opłacona ryczałtem.

**XXVII r.  
istnienia**

**Redakcja i Adm.**

w ŁODZI

**Al. Kościuszki 41.  
TELEFON 28**

Redaktor przyjmuje od 5-8 pp  
Artykułów i listów anonimowych nie bierze się.

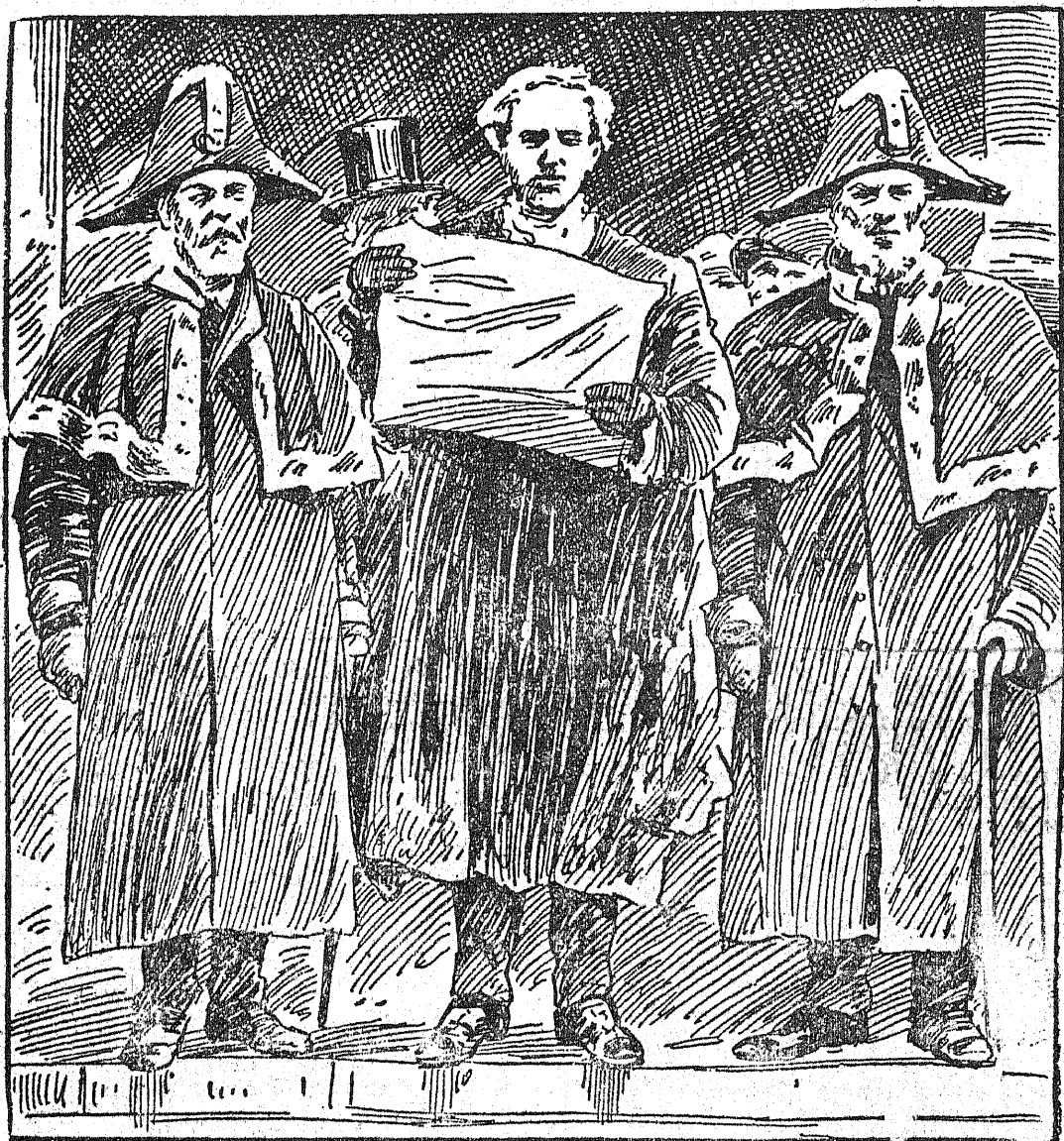
**Łódź.**

# ROZWÓJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Czwartek, dnia 13 listopada 1924 r.

## Rozwiązanie parlamentu angielskiego.



Według starego obyczaju natychmiast po rozwiązaniu parlamentu przez króla, baron przybierał w starożytny strój z pergaminy odczytuje orędzie królewskie.

W niedzielę, 16 listopada r. b. o 10 rano odbędzie się w sali Handlowców Polskich, ul. Piotrkowska Nr 118.

**Zebrań w sprawie przerachowania w erytelności hys. i innych.**

Przemawać będą: z Warszawy adwokat Jeleński i Mutermilch z Łodzi adwokat M. Kohn i Słomiński Dr. Chylewski Szewczukiewicz.

Na zebranie to zaprasza wszystkich, interesujących się tą sprawą.

Zarząd Stow. Ob. Wierz. (Główny 51 m. 5)

## Enrilo Franck'a

znacznie niżej cen fabrycznych sprzedaje

Leonard Pfeiffer, Nawrot 16.

na prawo, a więc wracania do tych przesłanek i wskazań, jakimi kierowała się polityka niemiecka przed opanowaniem rządów przez socjaldemokrację.

Hasła te znane: restauracja monarchii, z którą wiąże się nieodłącznie i przywrócenie granic z przed wojny, organizacja silnej armii i floty, przywrócenie kolonii i wogóle postawienie Rzeszy tak, jak to było przed r. 1914. Hasła te przyoblekają w szaty dość skromne, bo „rewizji traktatu wersalskiego”, której konieczność wysuwają dziś już wszystkie partie polityczne niemieckie, szukając dla swych planów nawet poparcie zagranicy (oświadczenie Mac Donalda w Genewie o Śląsku Górnym).

Wybory grudniowe odbywać się będą niezaprzeczenie pod tym hasłem naczelnym; hasłem na codzień będzie stosunek do planu Dawesa, którego ciężar, spadający na Rzeszę jedna warstwa przerzucić pragnie na drugą; przemysł na handel, ci na rolnictwo, a wszyscy razem na robotników.

Z odpowiedzialnością wobec tego planu Dawesa łączy się szereg zagadnień gospodarczych, które zaważą na wyniku wyborów w stopniu wyższym, niż to ma miejsce zazwyczaj w krajach innych. A oddziaływanie takich dwu pierwiastków, jak wzmocnienie siły prawicy oraz dążność do wysunięcia na czoło wybitnych przedstawicieli sfery gospodarczych, odbija się na wyborach 7 grudnia w ten sposób, iż wniosą one do parlamentu te właśnie elementy prawicy i środka, które dotąd nie posiadały znaczenia, jakiego im z natury zajmowanych stanowisk przypało.

Dlatego to można ryzykować twierdzenie, że fakt, czy w Londynie jest Mac Donald, czy Baldwin, a w Paryżu Herriot czy Poincaré, nie ma dla wyborów w Rzeszy istotnego znaczenia: bo politycy niemieccy sięgają, tak daleko, że wobec ich zamiarów ta czy inna forma rządu we Francji, czy Anglii jest bagatelą, a parlament który wybiorą nie ośm, jana, jedynym z etapów walki z traktatem wersalskim.

J. Wapniarski

## WYBORY W NIEMCZECH.

Na wyznaczone na dzień 7 grudnia wybory do parlamentu niemieckiego nie można patrzeć z tego punktu widzenia, jaki byłby słuszny w odniesieniu do Francji czy Anglii. Dla Niemiec nie będzie decydujący punkt widzenia takich czy innych interesów państwa lub też koniunktury partyjne, ulegające zmianom w normalnym biegu wypadków. Jedynie słusznym kryterjum będzie w tym wypadku uwzględnienie momentu z przeszłości, ściśle mówiąc faktu przewrotu, dokonanego w Niemczech w końcu r. 1918 — przewrotu, którego wyrazem była detronizacja Hohenzollernów i wszechwładztwo socjaldemokracji.

Wybory grudniowe będą drugimi w tym roku (przypomnijmy sobie, że 4 maja r. b. odbyły się już jedne), a taki ten dowód, iż parlament niemiecki nie jest w stanie wyłonić z siebie rząd, posiadający pewne szanse trwałości.

Ale bo o stosunkach między poszczególnymi partiami decyduje w Niemczech nie tyle ich stosunek do zagadnień polityki bieżącej, ile raczej taki czy inny układ sił w walce między monarchizmem a so-

cializmem, z których każdy, prócz otwartych bojowników, posiada mniej lub więcej zdeklarowanych sympatyków.

Kto przyglądał się życiu Niemiec powojennych, wie dobrze, że aż do końca niemal r. 1923 decydujący wpływ na politykę wywierała tam socjaldemokracja. Obóz który pozostał wierny tradycjom monarchistycznym, w parlamencie był bez wpływu, choć posiadał bardzo wybitne siły, mogące odgrywać rolę pierwszorzędą w każdej dziedzinie życia państwowego.

Pewien przełom w tym układzie wywołała okupacja Rury, która przyczyniła się do znacznego osłabienia wpływu socjalizmu a wyrazem konkretnym tego były wybory w dniu 4 maja r. b., które dały socjaldemokracji zaledwie połowę dotychczasowych mandatów.

Byłoby kardynalnym błędem traktować ten wynik wyborów, jako rzecz przypadku — owszem był to tylko przejaw wewnętrzny zupełnie wyraźnie rysujący się przekroczenia granic polityki niemieckiej

## Strach przed reakcją

Prasa sowiecka omawia w dalszym ciągu zwycięstwo konserwatystów w Anglii i daje wyraz swemu zaniepokoleniu. Wprawdzie w artykułach wstępnych starają się kierownicze pisma bolszewickie przy pomocy stosowanej arytmetyki przekonać czytelników, że sukces konserwatystów jest pozorony, wreszcie fakt pozostaje faktem: partia

**Nanuk Eskimos**??? gość z północy ???  
wkrótce zawita do Łodzi.

konserwatywna rządzić będzie szereg lat państwem wielkobrytańskim.

„Izwiestia” zestawiają zwycięstwo konserwatystów i uznanie Sowietów przez Francję, zastanawiając się nad ewentualnym wpływem niektórych wypadków na sytuację międzynarodową. W przeciągu 5 lat oczekiwania można — tak piszą — od rządu angielskiego zaostreżenia wszystkich konfliktów zewnętrznych i wewnętrznych. Program ekonomicznej pacyfikacji świata i uregulowania politycznych stosunków pokojowych zamieniony zostanie przez politykę niepowstrzymanej agresywności... Można przewidywać, iż politykę nowego gabinetu angielskiego cechować będzie uległość w stosunku do Ameryki oraz zaostreżenie stosunków z Francją i Japonią skutkiem wzmożonej aktywności polityki angielskiej na bliskim i dalekim Wschodzie i że w Polsce, Rumunii i państwach bałtyckich Anglia dążyć będzie do zajęcia miejsca i dotychczasowej roli Francji... W tym stanie rzeczy Związek Sowiecki stać się może cennym kontrahentem dla państw zagrożonych przez blok angielsko-amerykański i być może, że w interesie własnego bezpieczeństwa Związek Sowiecki zmuszony będzie w pewnym stopniu łączyć się z jednym państwem burżuazyjnym przeciwko drugiemu.

„Dążenie politycznych działaczy francuskich do zbliżenia się ze Związkiem Sowieckim dla walki z hegemonią angielską — piszą „Izwiestia”, nie jest nowością. W rokowania poprzedzające uznanie Związku Sowieckiego ze strony francuskiej wskazywano na konieczność zjednoczenia państw kontynentalnych dla obrony przed agresywnością Anglii. Szereg naczelnych polityków francuskich mówił o bliskim osłabieniu antagonizmu francusko-niemieckiego i wielkiem zaostreżeniu antagonizmu angielsko-francuskiego. W tych warunkach wolno oczekiwać powstania t. zw. kontynentalnego systemu dyplomatycznego. Jednakże rzecz za to nie można ponieważ polityka angielska może również okazać się mniej prostopadła i dążyć do pozyskania sojuszników na kontynencie, w drodze wygrwania przejściowej rozbieżności interesów między państwami.

Jeden z najwybitniejszych polityków i publicystów sowieckich Stieglów ocenia zwycięstwo konserwatystów jako wydarzenie o znaczeniu wszechświatowym.

„We wszystkich państwach Europy powiada — reakcja obchodzi zwycięstwo konserwatystów jak swoje własne... W pierwszym rzędzie cieszą się z niego wrogowie Sowietów, którzy przewidują pogorszenie stosunków anglosowieckich i obliczają korzyści, które z tego pogorszenia dla nich wynikną. Stieglów usiłuje przedstawić zwycięstwo konserwatystów jako wielką porażkę nie tylko socjalizmu, lecz również demokracji. W najbliższym czasie należy oczekiwać nacisku sił reakcyjnych i konserwatywnych wszędzie...”

Politycy sowieccy liczą się z tem, że rząd francuski pod presją swoich skrajnych stronnictw dążyć będzie do zbliżenia się do Rosji i że Francja w odległej przyszłości stworzyć może blok kontynentalny z Francją, Niemcami i Rosją bolszewicką.

Prasa bolszewicka w swych rachubach nie liczy się z tem, że skrajne stronnictwa francuskie nie zdobyją tak rychło wpływu decydującego na rząd i że zwycięstwo konserwatyzmu w Anglii oddziałuje pobudzająco na narodowe elementy francuskie.

**Metody propagandy komunistycznej.**

Wielkie wrażenie wśród społeczeństwa norweskiego wywołało opublikowanie tajnych dokumentów norweskiej partii komunistycznej, dotyczących metod propagandy bolszewickiej, wypracowanych w Moskwie i nadesłanych do Norwegii, jako instrukcje dla tamtejszych komunistów.

Dokumenty te, zdobyte przez organizację antykomunistyczną, rzucają światło

**Nowy prezydent Stanów Zjednoczonych.**

Nowo wybrany prezydent Stanów Zjednoczonych Coolidge jest wypowiedziawym konserwatystą. Nietylko zewnętrzny jego wygląd zdradza tę właściwość. Bez hasła, rozgłosu, bez wszelkiej blagi poświęcił on całe swe życie cichej, wtrwalej pracy państwowej. Lecz gdy potrzeba, potrafił także jednym rzutem powziąć dorosłe stanowienie. Dowiódł tego w czasie strajku policjantów. Czy wolno policjantom strajkować? Kto rozstrzygnie tę kwestię? Cichy, skoncentrowany w sobie, milczący. Coolidge? Niktby się tego po nim nie spodziewał. A jednak on tego dokonał. Energicznym wystąpieniem z pomocą wojska zabronił strajku i stworzył ustawę zabraniającą strajku publicznym funkcjonariuszom.

I druga nader zasadniczą sprawę przeprowadził Coolidge przed czterema laty. Wystał kategorycznie przeciw dogmatowi republikańskiej partii dowodząc, że dla wysokiego ochrone Amerykańskie są anachronizmem. Cały świat Ameryki jest dłużnikiem, eksportować chce do Ameryki i w ten sposób morzyć dłużne sumy. W walce wyborczej nie przypominał Coolidge też swojej tezy żeby sobie nie zaszkodzić. Bo i Ameryka ma swoją tniacę, która mogłaby być dla niej równie niebezpieczna, jak zubożających europejskich państw — chociaż inflacja amerykańska jest inflacją złota. Olbrzymie Stany Zjednoczone znajdują się dzisiaj z nie zmierzonymi swoimi skarbami w dziwnej zaiste sytuacji. Przedsiębiorcy i robotnicy są zadowoleni, lecz zewsząd odzywają się głosy: „dokąd z tem wszystkim złotem?” Tu albo tam pożyczka gdzie tylko zjawi się w Europie jakiś koniusek, zaraz amerykański współudział. Bo inaczej zadusiłaby się

swem złotem. Jednak to złoto do niej eksportowane, nie jest dla Ameryki kapitałem rentującym się. Na dłużej nie da się to utrzymać. Już dziś przewidujące głowy szukają ewolucji gospodarczej i wylania się ogólne hasło: Jak Ameryka będzie produkować na eksport jak ma pomóc dłużnikom, by ci mogli płacić?

Obok kwestii gospodarczej wylania się i zewnętrznie polityczna, która prezydent nowo wybrany musiał rozwiązać. Mianowicie stosunek Ameryki do Europy. Coolidge zaniechał ostrej separacji w tym kierunku poprzednika swego. Choć etykieta tego brania udziału Ameryki zwie się „amerykańską obserwacją”. Jednak przy konferencji londyńskiej okazała się skuteczna i praktyczna. Amerykański obywatel jest czynnikiem przeprowadzającym przez cały świat sankcjonowany plan reparacyjny, którego autorem jest znowu Amerykanin... To tylko początek. Ameryka widzi, że nadal nie może się trzymać na boku. Tem też można wytłumaczyć często zjawiające się doniesienia, że Coolidge „centuje”, odrzucając przez republikan polecie Ligi Narodów; naturalnie z pewnymi modyfikacjami. „Aktywniejsza”, choć również ostrożna polityka... apostoł jest Coolidge. Ta chce pójść droga, choćby musiał walczyć z parlamentem swoim. Amerykański prezydent może sobie pozwolić na taką nawet kampanię, gdyż prerogatywy, jego przekraczają znacznie władzę europejskiego monarchy.

Jeśli prezydent Coolidge zdoła przeprowadzić to swoje credo polityczne, to imię jego zostanie chlubnie wpisane w historię świata.

**Prez. Coolidge o Polsce.**

Z okazji obchodu pięćdziesięciolecia osiedlenia się Polaków w Buffalo (Stan New York), prezydent Coolidge nadesłał do komitetu obchodu pismo następujące.

Mój drogi doktorze Fronczak!

Otrzymałem twój list z doniesieniem o uroczystości jaką za kilka dni ma się odbyć znaczna część ludności Buffalo, mianowicie ta, która jest polskiego pochodzenia. Uroczystość ta, o ile rozumiem, ma upamiętnić osiedlenie się pierwszych członków tej narodowości w Buffalo przed pół wiekiem.

Miedzy narodem polskim a amerykańskim istniały oddawna szczególnie silne więzy. Polska przechodziła przez ciężkie próby, które na pewien czas zniweczyły jej wolność narodową i byt samostany właśnie w czasie, kiedy powstawał naród amerykański. Wybitna garstka rozmiłowanych w wolności synów Polski pomagała ludowi amerykańskiemu zdobywać wolność. Służby ich dla tej sprawy tworzą węzeł sympatii łączący oba kraje. Gdy zaś dawna Polska jednym z ostatnich swych świetnych wysiłków dla ratowania niepodległości przyjęła sławną konstytucję 3-go maja 1791 roku wszędzie uznano, iż dokument ten był przeważnie wzorowany na konstytucji, którą nowo narodzony naród amerykański przyjął dwa lata przedtem. Pomimo bohaterkich wysiłków, państwo polskie było ostatecznie zduszone. Ale utrata państwowego bytu nie zdołała zabić narodu polskiego. Jego tragedia narodowa robiła zawsze głębokie wrażenie

na szczęśliwych obywateli Stanów Zjednoczonych. Dlatego też Amerykanie byli zadowoleni, że mogli przez swój udział w wolnej światowej pomocy do odbudowy państwa polskiej i niepodległości Polski.

Z początkiem roku 1921 wskrzeszona Rzeczpospolita Polska przyjęła nową konstytucję. Tak więc dwukrotnie Polska w ustanawianiu swych instytucji rządowych działała pod silnym wpływem Ameryki.

Zmartwychwstały naród zajął swe miejsce wśród mocarstw Europy, a wszystkie dawne uczucia narodu amerykańskiego towarzyszą mu w życzeniach pomyślności i trwałości.

Poza temi względami natury uczuciowej, oba narody muszą zawsze utrzymywać wspólną przysiężę ze względu na wielką daninę jaką złożyli Polacy na ołtarzu obywatelstwa amerykańskiego. Tysiące ich, które przybyły na nasze wybrzeża, z ochotą przystosowywały się do naszych sposobów życia i rządu. Oni i ich potomkowie stali się lojalnymi amerykańkami i w znacznej mierze przyczynili się do budowy naszego narodu i utrzymania go na odpowiednim stanowisku wobec świata.

Dlatego też z przyjemnością zasypiam przez pana życzenia i powinszowania, jakie słusznie należą się w związku z rocznicą, która ma być wkrótce obchodzona przez Amerykanów polskiego pochodzenia w zachodniej części stanu New York.

Z serdecznym pozdrowieniem  
Calvin Coolidge.

na działalność agitatorów bolszewickich i odzwierciadlały wyraźnie systemy ich pracy.

Jedną z instrukcji szczegółowo omawia metody propagandy wśród młodzieży szkolnej.

Warto przyjrzeć się z bliska owym „metodom”.

Agitatorzy komunistyczni nie cofają się przed niczem, aby tylko znieprawić duszę dziecka, wychodzą z założenia, że znieprawiona łatwo już da się powodować i urabiać według wskazań czerwonej idei.

Instrukcja podaje, że należy jaknajczęściej organizować strajki szkolne. Z zastygnięciem przenikliwością wymienia wszystkie możliwe nowody niezadowolonych ze szko-

ły. Uświadamianie młodzieży, że winna ona, jako najlepszej zdająca sobie sprawę ze swych potrzeb, decydować o zmianach w wychowaniu szkolnym, należy, według wskazań instrukcji do najłatwiejszych i najpóźniejszych sposobów pobudzenia umysłów do czynnego oporu względem przyjętego systemu szkolnego i dyscypliny.

Autorzy instrukcji pouczają dalej, że ośmieszanie oraz zohydowanie personelu nauczycielskiego jest nader celowe, gdyż uczy dziecko lekceważyć swego nauczyciela, zaś lekceważenie to przetwarza się z czasem w jawną niechęć.

Celem więc zaszczepienia w duszach dziecięcych tego uczucia agitatorzy winni

zbierać dane o ułomnościach i wadach personelu nauczycielskiego i zwracać na nie uwagę młodzieży szkolnej.

Nie zapomniano również i o różnicach klasowych; należy je umiejętnie rozbudzać i zaostrzać przez wskazywanie i podkreślanie niejednolitości u dzieci możliwości wydawania pieniędzy, korzystania z rozrywek i t. p.

Naturalnie, najgłówniejszy bodaj nacisk położony jest na ulubiony przez Moskwę system tworzenia „komórek” komunistycznych w każdym poszczególnym oddziale szkoły. Komórki te, zdaniem instrukcji, stać się mogą najlepszym rozsądnikiem idei komunistycznej, gdyż dziecko łatwiej i prędzej zrozumie swego rówieśnika, niż starszego od siebie.

To są wytyczne punkty propagandy wśród dzieci, stosowanej przez agitatorów.

Drugim celem, propagandy jest, według autorów instrukcji, rozkład armii.

I tutaj główny nacisk położono na sianie w szeregach żołnierskich niezadowolenia z dowódców, przyczem ośmieszanie ich również odgrywać powinno poważną rolę, gdyż przyczynia się ono znakomicie do rozluźnienia dyscypliny wojskowej, będącej jednym z pierwszych warunków zdolności bojowej armii.

Opierając się widocznie na doświadczeniach rewolucji rosyjskiej, instrukcja zaleca rozwinięcie usilnej agitacji wśród floty uważając marynarzy za najpodatniejszy materiał do agitacji.

Nakazuje się również wykorzystywanie najdrobniejszych nawet objawów niezadowolenia w wojsku i potęgowanie ich przez gremjalne wystąpienia o charakterze strajkowym.

Specjalną uwagę poświęcić należy propagandzie wśród rekrutów; w tym celu agitatorom zaleca się ściśle prowadzenie wykazów poborowych, którzy przed zaciągnięciem ich do szeregów winni już mieć wszczepione idee komunistyczne.

Rewelacje, dotyczące opisywanych wyżej metod propagandy komunistycznej, w wysokim stopniu zaniepokoiły społeczeństwo norweskie, które zrozumiało, że niebezpieczeństwa tej propagandy nie należy lekceważyć, gdyż godzi ono w dwa największe skarby narodu — młodzież, nadzieję i przyszłość kraju oraz w armię, gwarancję utrzymania niepodległości.

## Jak wygląda bolszewicka prawda?

W jednym z licznych swych przemówień, jakie wygłosił Lloyd George przed ostatnimi wyborami, poruszył on także sprawę słynnego listu Zinowiewa i przy tej sposobności opowiedział, co następuje:

Za czasów, gdy byłem premierem, przyjechał do Londynu Kamieniew, dla sprzedania pewnej części rosyjskich klejnotów koronnych. Sprzedał on je po jakimś czasie, a uzyskane ze sprzedaży pieniądze rozdzielał między rozmaite organizacje rewolucyjne. Wtedy to także otrzymał „Daily Herald” 75.000 funtów szterlingów iarówki.

Dowiedziawszy się o tem, poleciłem wezwać do siebie Kamieniewa i czyniłem wymówki z powodu niehonorowego postępowania i nadużywania gościnności angielskiej. Na to odpowiedział mi Kamieniew:

— Cała ta historia z klejnotami koronnymi jest kłamstwem. Nic o nich nie wiem!

Gdy mówił do mnie te słowa, miałem na swoim biurku jego telegram, wysłany do Moskwy, tej treści:

„Klejnoty sprzedałem, „Daily Herald” otrzymał 75.000”.

## Painlevé o przyjaźni francusko-polskiej

(p) P. Władysław Mickiewicz, syn wielkiego poety i patrioty polskiego, pisze „Matin” w swem sprawozdaniu, wydał 30 ub. miesiąca na czesze przebywającego wówczas w Paryżu generała Sikorskiego wspaniały obiad, na którym się zgromadziła elita uczonych francuskich pod przewodnictwem p. Pawła Painlevé, prezesa Izby francuskiej. P. Painlevé wygłosił przy tej okazji mowę, która bacznie na uznanie Sowieckich przez Francję, co nastąpiło poprzedniego dnia, zrobiła duże wrażenie. „Matin” przytem zaznacza, że mowa ta powinna się niewątpliwie przyczynić do uspokojenia wzburzonej opinii naszych przyjaciół warszawskich.

— Od dzieciństwa — mówił p. Painlevé — marzyłem o niepodległości Polski.

Jako minister wojny, z dziką, że tak powiem, radością wzywałem polski standard państwowy i

# Wyjaśnienie afery z listem Zinowiewa.

Dostarczył go konserwatystom członek kominternu.

LWÓW 12-11 (PAT) Dzisiejsza „Gazeta Lwowska”, w korespondencji z pogranicza sowieckiego p. t. „Echa listu Zinowiewa” donosi: Według wiadomości z Moskwy powszechna konsternacja i oburzenie wywołało w miarodajnych sferach wykrzyście „zdrajcę”, który dostarczył Anglii znany list Zinowiewa. Jak donosi dziennik, zdrajca tym okazał się członek kominternu towarzysz „M” kierownik „najtańszego wydziału”, który kierował akcją przewrutową na terenie anglosaskim. W połowie października znikł on nagle z Moskwy, zabierając ze sobą cały zbiór tajnych dokumentów, dotyczących obalenia drogą gwałtu ustroju państwowego w Anglii i dominjach. Bolszewicy, wykrywszy zdradę, postanowili aresztować „M” w Berlinie razem ze skradzionymi dokumentami. „M” potrafił jednak w czas uciec samolotem do Londynu. Bolszewicy kazali agentom swoim w Londynie schwytać go i przygotować w tym celu samochód na lotnisku. „M”

dowiedziawszy się o grożącym mu niebezpieczeństwie, udał się do kierowników stronnictwa konserwatywnego i wręczył im list Zinowiewa oraz cały szereg innych dokumentów, zawierających dowody prowokacyjnej działalności bolszewików w Anglii. Konserwatyści zamierzali początkowo ogłosić teksty tych dokumentów jeszcze przed wyborami. Gdy jednak Mac Donald uprzedził ich i ogłosił list Zinowiewa, wrażenie, wywołane tym listem, było tak oszałamiające, że konserwatyści uważali wynik kampanii wyborczej za zdecydowany i uznali za zbyt późne ogłoszenie dalszych dokumentów aż do czasu objęcia władzy przez stronnictwo. Obecnie postanowili konserwatyści wykorzystać te dokumenty już w najbliższych dniach, gdy sprawa układu z bolszewikami wejdzie na porządek dzienny nowej Izby Gmin. Co do losu zdrajcę „M”, podobno konserwatyści ukryli go dla uratowania go przed zamachem ze strony agentów moskiewskich.

# Baldwin zapowiada interwencję w Chinach.

Zdziwienie w Ameryce, możliwość konfliktu z Japonją.

LONDYN 12 11 (AW) Mowa Baldwina podniosła wobec świata prestige Anglii, który nadzercznie był poważnie przez Mac Donalda.

Oświadczenie Baldwina, co do jawnej interwencji w Chinach, wywołała zdziwienie, zwłaszcza w Ameryce. Anglia jednak nie może nie zajmować się problemem chińskim, chodź jej bowiem o przywrócenie handlu angielskiego z Dalekim Wschodem i ku temu dążyć musi i będzie z całą intensywnością.

LONDYN 12 11 (AW) Nowy gabinet angielski zwrócił zachowaniem się swoim uwagę politycznych kół japońskich.

Przygotowania Singapora do odegrania dobrej roli bazy operacyjnej dla angielskich okrętów wojennych jest w angielskiej polityce na Dalekim Wschodzie niezwykle ważnym posunięciem, które specjalnie Japonję, dążącą do hegemonii na morzach azjatyckich, musi — i to bardzo silnie nawet — zainteresować.

Wyrazem tego zainteresowania się są głosy prasy japońskiej, która jest zdania, że kwestia Singapora przyczyni się do powikłania sytuacji na Da-

lekim Wschodzie, gdyż jest jednym z tych przedsięwzięć, które mogą pociągnąć za sobą jaknajdalej idące następstwa. Japonja — zdaniem prasy — zarazie ograniczyć się musi tylko do poczynienia pewnych zastrzeżeń na konferencji rozbrojeniowej.

PRASA ANGIELSKA O MOWIE BALDWINA.

LONDYN 12 11 (PAT) Korespondent „Daily Telegraph” pisze z okazji mowy Baldwina w Guild-Hallu: Herriot i Theunis będą niewątpliwie zadowoleni z oświadczenia premiera konserwatystów. Wielka Brytania jest za nienaruszalnością traktatów pokojowych; jednakże oświadczenie to odnosi się, według informacji dziennika, tylko do klauzul terytorjalnych, ponieważ klauzule gospodarcze traktatów, jak tego dowodzi plan Davesa, mogą ulegać zmianom.

BALDWIN SPOTKA SIĘ Z HERRIOTEM.

LONDYN 12-11 (PAT) Dzienniki notują pogłoskę o spodziewanym już wkrótce spotkaniu Baldwina z Herriotem, które nastąpi prawdopodobnie po złożeniu angielskiego oświadczenia rządowego.

# W kotle bałkańskim zawrzało.

Wojna albańsko-czarnogórska.

BELGRAD 12-11 (AW) Prasa donosi, o rozpoczęciu kroków wojennych między czarnogórcami a albańczykami, w związku z zamordowaniem wyższego urzędnika czarnogórskiego, przez bandy albańskie.

Połączenie z Sandżakiem przerwane.

szemu oddziałowi polskiemu, przybyłemu na ziemię francuską, by walczyć o wolność swej ojczyzny.

Dzisiaj, mówił p. Painlevé, podziwiam ten kraj, który będąc do niedawna rozszarpany na trzy zabory, potrafił w tak krótkim czasie się skonsolidować, naprawić finanse, i zostać wreszcie jednym z najsilniejszych mocarstw. Sprawiedliwość i stara, odwieczna cywilizacja, którą jest Polska przesiąknięta, daje mi kompletną pewność co do jej przyszłości. Kraj ten zakończył p. Painlevé, pozostanie zawsze sympatjami przy nas potężny, wolny i nierozdzielny.

## WIADOMOŚCI POLITYCZNE.

Przed rekonstrukcją gabinetu.

(wp) Premier Grabski przybył wczoraj rano do Sejmu i odbył dłuższą konferencję z marszałkiem Ratajem, informując go o zamiarach rekonstrukcji gabinetu. Dalszym krokiem szefa rządu będzie wizyta w Belwederze dla zdania relacji Prezydentowi Rzpli i następnie konferencja z posłem Thugutem.

Według pogłosek w kulisach sejmowych i w kółkach rządowych, premierowi Grabskiemu chodzi o pozyskanie posła Thugutta do gabinetu. Jeżeli po-

Czarnogórcy maszerują w sile kilku tysięcy ludzi ku granicy albańskiej.

Stoczono już kilka potyczek. Kilka wsi spalono. Po obu stronach są zabici i ranni.

seł Thugutt tę propozycję zasadniczo przyjmie będzie mowa o tem, którą tękę obejmie. Chodziłoby o tękę spraw wewnętrznych, aczkolwiek krążą pogłoski i o tece pracy.

Te trzy zasadnicze konferencje premiera zdecydują jak będzie przeprowadzona rozpoczęta rekonstrukcja gabinetu.

P. Lasocki posłem w Pradze.

(wp) Pos. Lasocki obejmie poselstwo w Pradze. W tej sprawie M.S.Z. zwróciło się po agreement do rządu czeskosłowackiego. Wczoraj p. Lasocki był przyjeź na konferencji przez p. Premiera.

O wolność żeglugi na Niemnie.

(wp) Rząd polski ma wystąpić do Rady Ambasadorów z notą w sprawie spławu na Niemnie i w sprawie realizacji konwencji kjałpedzkiej. Litwa Kowieńska zwleka z załatwieniem tych spraw co w wysokim stopniu odzi w interesy gospodarcze Polski i tych państw których obywatele zainteresowani są w eksploatacji terenów leśnych w Polsce i w Rosji.

Nowy poseł argentyński.

(wp) Po ustąpieniu p. Marbinez Campos na stanowisko posła argentyńskiego w

Warszawie ma być desygnowany dotychczasowy poseł w Węgrzech p. Hilarion Moreno. Sekretarzem poselstwa w Warszawie ma być dotychczasowy sekretarz ambasady argentyńskiej w Rio p. Loizaga.

Poselstwo w Warszawie nadal połączone jest z poselstwem w Rosji, Czechosłowacji i Finlandji z siedzibą w Warszawie.

Rozszerzenie ustawy o Sądach przysięgłych na b. Kongresówkę.

(wp) Instytucja sądów przysięgłych funkcjonuje na całym obszarze Rzeczypospolitej, na podstawie poszczególnych ustaw państw zaborczych, prócz Kongresówki. Obecnie Komisja prawnicza Sejmowi powołała do życia podkomisję, w celu rozważenia projektu rządowego o rozszerzenie instytucji Sądów przysięgłych na Królestwo. Rozważania te mają doniosłe znaczenie, gdyż takie lub inne postawienie sprawy na gruncie Królestwa poniekąd przesadza ustrój instytucji Sądów przysięgłych w całym państwie, w chwili ujednolicienia ustroju sądownictwa.

W podkomisji prawniczej ujawniły się dwa prądy: tendencja zachowania w czystości starodawnej zasady absolutnej powagi lawy przysięgłych (p. Śmiarowski, Lieberman, Podhórski) oraz tendencja ustalenia bliższego kontaktu między pierwiastkiem sędziowskim i obywatelskim na w celu usunięcia znanych wad Sądów przysięgłych (p. Piechocki, p. S. Dobrzyński.) Pierwszy z tych prądów zyskał większość w podkomisji, i o tej linii pójdą dalsze jej prace

## TELEGRAMY.

### POZBYWAJĄ SIĘ KOMUNISTÓW.

BERLIN 12 11 (PAT) Z Londynu donoszą, że komitet wykonawczy angielskiej partii pracy zalecił wszystkim organizacjom, działającym w porozumieniu z tą partią wydalenie wszystkich członków, którzy jednocześnie należą do partii komunistycznej.

### NOWY POSEŁ POLSKI W BRUKSELI WRĘCZYŁ LISTY UWIERZYTELNIAJĄCE.

BRUKSELA 12 11 (PAT) Poseł Szembek złożył w dniu 11 listopada przy zachowaniu uroczystego ceremoniału w obecności min. spraw zagranicznych Hymensa listy uwierzytelniające królowi Albertowi.

Królowi wspominał w serdecznych słowach o dawnej przyjaźni polsko — belgijskiej, która objawiła się szczególnie w roku 1830.

Posłowi Szembekowi towarzyszyli sekretarz poselstwa Poninski i attache Lewandowski. Następnie poseł Szembek przyjęty został przez królową. Po audjencji poseł udał się na grób „nieznanego żołnierza”, gdzie złożył wspaniały wieniec.

### SENATOR PORAH RZECZNIKIEM SCWIETÓW.

LONDYN 12 11 (AW) Senator Borah, w przemówieniu wygłoszonym w Harrisburgu, oświadczył, iż nastanie zupełnego pokoju i normalnych stosunków zależne jest od uznania przez Amerykę Rosji sowieckiej. Senator jest zdania, że Europa nie zostanie ani rozbrojona, ani uzdrowiona gospodarczo do chwili ostatecznego rozwiązania problemu rosyjskiego.

Mówca podkreślił, że Ameryka nie ma zamiaru przystąpić do Ligi Narodów, ani do innego podobnego związku.

### FLOTA POLSKA POWIEKSZA SIĘ.

GDANSK 12-11 (AW) Ministerstwo Przemysłu i Handlu zakupiło w stoczni gdańskiej dla polskiej marynarki handlowej na dogodnych warunkach holownik.

Jest to największa jednostka w naszej dotychczasowej flocie.

Okręt ten przeznaczony jest dla Gdyni.

### STRAJK KOLEI PODZIEMNEJ W BERLINIE.

BERLIN 12-11 (PAT) Komitet strajkowy pracowników kolei podziemnych odpowiedział odmownie na wezwanie zarządu do podjęcia pracy dziś, popołudniu i postanowił strajkować dopóki zarząd kolejowy nie uwzględni żądań pracowników.

BERLIN 12-11 (PAT) „Sozialdemokratischer Parlamentsdienst” dowiaduje się, że rokowania między rządem a przedstawicielami kolejarzy doprowadziły do zawarcia układu prawodawczego, który przewiduje

# Przed sesją parlamentarną we Włoszech.

Mussolini zdecydowany jest ogłosić dyktaturę.

RZYM 12 11 (PAT) W przededniu otwarcia izby w kołach politycznych i w opinii panuje ożywienie, które wzmożło się po decyzji związku byłych uczestników wojny i oświadczeniu grup wchodzących w skład opozycji.

Decyzja byłych uczestników wojny zawiera apel do kraju i parlamentu, wywołujący do przywrócenia normalnych stosunków kraju.

Oświadczenie opozycji stwierdza, że nie weźmie ona udziału w pracach parlamentu dopóki sytuacja wewnątrz kraju nie ulegnie zmianie. Dokument ten określa taktykę opozycji i obala możliwość powrotu opozycji do parlamentu.

RZYM 12 11 (PAT) Dziś rozpoczyna się prace parlamentu zebraniem poświęconym pamięci zmarłych deputowanych.

### OŚWIADCZENIE MUSSOLINIEGO.

PARYŻ 12 11 (AW) Mussolini oświadczył korespondentowi rzymskiemu „Chicago Tribune”, że w razie potrzeby nie zawaha się przed użyciem ostatecznego środka, t. j. rozwiązaniem parlamentu,

i ogłoszeniem dyktatury. Umowa opozycji wzięcia udziału w pracach parlamentarnych w takim nie zmieni tego decyzji, gdyż zamierza on trwać na raz obranej drodze.

Mussolini nadmieniał, że on sam tylko trzyma w szachu faszystów. Gdyby wypuścił ich z rąk, opozycja błagałaby go o pomoc.

### ROZPOCZECIE PRAC PARLAMENTU.

RZYM 12-11 (PAT) Izba podjęła pracę z pośród przedstawicieli opozycji, obecny był jeden poseł komunisty Repessi, który oświadczył, iż komuniści nie chcą być obecni na uroczystości oddania hołdu pamięci Matteotiego.

Przewodniczący izby poświęcił pamięci Matteotiego i Keasaliniego, przemówienie, w którym wyraził ubolewanie, iż padli oni ofiarą zamachów.

Mussolini w imieniu rządu przyłączył się do słów przewodniczącego izby.

# Zakończenie strajku kolejowego w Austrii.

WIEDEN 12 11 (AW) Przez cały dzień dzisiejszy zorganizowani kolejarze obradowali nad propozycjami, które wyłoniły się wczoraj późnym wieczorem, na posiedzeniu komisji zarządzającej związków kolejowych.

Z dotychczasowych wyników narad sądzić można, że rokowania zakończą się pomyślnie i dziś o północy ruch w całej Austrii zostanie wznowiony.

Przywrócenie normalnego ruchu kolejowego tędy mogło nastąpić nie wcześniej, jak w czwartek rano.

WIEDEN 12 11 (AW) Desygnowany wczoraj

przez komisję główną dr. Seipel prowadził dziś poufne rokowania z przywódcami klubów.

Równocześnie odbywały się posiedzenia poszczególnych klubów.

Na jutrzejszym posiedzeniu komisji głównej dr. Seipel przedstawi listę nowego gabinetu.

### ZAKOŃCZENIE STRAJKU.

WIEDEN 12 11 (Tel. własny). Strajk kolejowy został zakończony dziś o godz. 12-tej w południe. Ruch kolejowy został przywrócony w całym Państwie z wyjątkiem linii Graz — Marburg, która będzie uruchomiona dopiero — dniu jutrzejszym.

podniesienie płac od dnia 1 grudnia o 9 proc. i wprowadzenie wypłat tygodniowych zamiast obecnych wypłat dekadowych.

BERLIN 12-11 (PAT) Strajk pracowników kolei podziemnych trwa dalej. Ponieważ dyrekcja kolei podziemnych uważa wyrok sądu rozjemczego za obowiązujący, przebieg nieprawdopodobnie do porozumienia przedko nie dojdzie.

Strajk ten jest pierwszym z rzędu szeregu innych strajków, gdyż robotnicy metalowi i gazownicy również zamierzają rozpocząć bezrobocie.

### PARLAMENT BULGARSKI APROBUJE POLITYKĘ RZĄDU.

SOFJA 12 11 (PAT) Izba przystąpiła do omawiania projektu odpowiedzi na orędzie królewskie. Odpowiedź ta aprobuje politykę rządu bułgarskiego dążącą do konsolidacji stosunków, wewnętrznych oraz do utrzymania przyjaznych stosunków pomiędzy Bułgarią a wielkimi mocarstwami i krajami sąsiadującymi z Bułgarią. Odpowiedź wyraża również nadzieję, że lojalne wypełnienie zobowiązań zwrótych w traktatach pokojowych, będzie stanowiło gwarancję stałego pokoju.

### NIEMCY NIE KWAPIĄ SIĘ UJAĆ MORDERCÓW ERZBERGIERA.

PRAGA 12 11 (PAT) „Prager Tageblatt” dowiaduje się, że zostało przerwane dochodzenie w sprawie aresztowanego osobnika, uchodzącego za Tillese-na, a aresztowanego w Bratysławie, ponieważ upłynął już termin jednodniowy, a rząd Rzeszy nie zwrócił się dotychczas do władz czeskosłowackich z prośbą o wydanie aresztowanego.

### DUCH REWANŻU POKUTUJE W NIEMCZECH.

GDANSK 12-11 (AW) „Marienburger Zeitung” donosi, iż kandydat hitlerowców, Jurgen von Ramon, wyjechał w Malborgu mo we wybory, w której m. in. domagał się odebrania przez Niemców straconych dzielnic nie z personelką, lecz z orężem w ręku.

Mowa przyjęta została przez zebranych hucznymi i długotrwałymi oklaskami.

### KLAJPEDA DOMAGA SIĘ AUTONOMJI.

KLAJPEDA 12-11 (PAT) Z Kłajpedy udała się do Kowna delegacja związków zawodowych i partii socjaldemokratycznej

celem przedstawienia rządowi litewskiemu memoriału, domagającego się kategorycznie i poraż ostatni wprowadzenia w życie autonomii obszaru kłajpedzkiego. Memoriał zawiera, iż w razie nieuwzględnienia tych żądań, związki zawodowe zwrócą się do międzynarodowych organizacji robotniczych ze skargą na rząd litewski.

### PIERWSZE POSIEDZENIE GABINETU BALDWINA.

LONDYN 12-11 (PAT) Gabinet Baldwin'a odbył dziś 1-sze posiedzenie. Na posiedzeniu tym omawiano główne wytyczne polityki, które będą zawarte w orędziu królewskim do parlamentu.

### JAPONSKO—NIEMIECKIE ROKOWANIA HANDLOWE.

LONDYN 12-11 (PAT) „Times”, dozwiauje się z Tokio, iż rząd japoński zamierza rozpocząć z Niemcami rokowania handlowe, mające na celu zawarcie traktatu handlowego na zasadzie klauzuli największego uprzywilejowania. Traktat ten będzie wzorowany na traktacie niemiecko-japońskim, jaki istniał przed wojną.

### SZUKAJĄ PROTEKTORÓW.

LONDYN 12-11 (PAT) Korespondent berliński „Timesa” donosi, że kilku członków partii nacjonalistycznej udało się do Londynu, celem wejścia w kontakt z angielskimi kołami konserwatywnymi.

### Kronika telegraficzna.

(kt) Min. Chłapowski w tow. attache wojskowego płk. Ciesberga wziął udział wraz z innymi członkami korpusu dyplomatycznego w wielkiej manifestacji, urządzonej w Paryżu przed grobem „nieznanego żołnierza” z okazji rocznicy zawieszenia broni.

(kt) W związku z wykrwieniem w Berlinie warsztatu, fabrykującego paszporty aresztowano kilku komunistów.

(kt) Havas donosi z Rzymu, że Włochy zrzekły się ustanowionej po wojnie prawa konfiskaty mienia niemieckiego jako sankcji na wypadek uchwalenia się od wypłaty zobowiązań.

## W ADOMOSC Z KRAJU

### JUBILEUSZ JACKA MALCZEWSKIEGO

k) Związek artystów-plastyków chce uczcić 50-letnią działalność artystyczną Jacka Malczewskiego, powołał do życia Komitet obywatelski, w skład którego weszli przedstawiciele instytucji naukowych, kulturalnych i artystycznych Krakowa. Jubileuszowy Komitet obywatelski odbył posiedzenie w dniu 30 ub. m. w Związku Artystów i wyłonił komitet organizacyjny. Uchwalono wysłać delegację do Prezydenta Rzeczypospolitej, by zechciał przyjąć protektorat nad obchodem, który się odbędzie w początkach grudnia r. b. w Krakowie. Na program obchodu jubileuszowego złoży się: retrospektywna wystawa dzieł mistrza, uroczysta Akademia i wybite medale pamiątkowe.

### SKOŃCZYĆ Z „PLAGE-LASKIEWICZEM”

(k) W sprawie ostatniej katastrofy lotniczej pod Warszawą, gabinet ministra spraw wojskowych komunikuje: Dnia 8-go bm. o godzinie 3-iej popołudniu leciał aparat wojskowy z Dębina do Warszawy z por. Janem Poteciem, jako pilotem i sierżantem Muchą — Wirgiliuszem, jako obserwatorem. Na odległość około 12 kilometrów od Warszawy nad wsią Szopy ułamało się skrzydło i aparat runął w przestrzeń, powodując śmierć obsady. Ministerstwo spraw wojskowych zarządziło natychmiast szczegółowe i surowe śledztwo w sprawie tej katastrofy. Czy przyczyną wypadku była wada materiału, czy inne powody nie dało się dotychczas w sposób niewątpliwy stwierdzić. Dalsze badania techniczne — naukowe będą kontynuowane z energią, aby w razie stwierdzenia braków materiałowych wyciągnąć z wypadku energiczne i natychmiastowe konsekwencje i to tak daleko idące, aby na przyszłość wady materiału lub fabryka cji nie powodowały dalszych ofiar w ludziach i materiale.

Fabryka Plage-Laśkiewicz, co do której minister spraw wojskowych zastrzegł przed niespełna dwoma miesiącami niezwykle surowe rygory, poniesie i dziś pełne konsekwencje ewentualnej skonstruowanej winy.

Opinia publiczna zostanie poinformowana we właściwym czasie i zakresie o wynikach śledztwa i ewentualnych dalszych zarządzeniach ministerstwa.

### WYSTAWA „KOŚCIUSZKO W AMERYCE”

k) Towarzystwo Polsko-Amerykańskie przez zorganizowanie wystawy pamiątek Kościuszkowskich w Warszawie w Pałacu Staszyca (Nowy Świat 74) umożliwiło poznanie niezmiernie rzadkich dokumentów historycznych w postaci autografów Kościuszki, licznych listów wybitnych mężów stanu, grawiur oraz innych pamiątek polskich, zebranych na drugiej półkuli świata. Nieestety trzeba stwierdzić, że niema wcale zainteresowania wystawą. Nietylko, że nie interesuje się nią prowincja, ale i mieszkańcy stolicy nie uławniają zainteresowania.

Należy jednak mieć nadzieję, że w ciągu tych ostatnich kilku dni trwania wystawy, ci wszyscy, którzy odkładali zwiedzanie na ostatnią chwilę, pośpieszą poznać ten cenny zbiór pamiątek, gdyż w dniu 16 bm. tj. w niedzielę wystawa będzie nieodwołalnie zamknięta.

Wystawę zwiedzać można od 10 rano do 10 wieczorem.

Jak wielkim jest kult dla Kościuszki w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej, o tem świadczą pomniki, wzniesione w West Point, Chicago, Milwaukee i Waszyngtonie.

Natomiast w Polsce do dziś dnia Naczelnik Narodu nie ma pomnika. Czas byłby wielki, ażeby inicjatywa, rzucona przez b. prezesa rad miejskiej p. Adolfa Suligowskiego, przybrała realne formy.

### SZCZURY KOLEJOWE

(k) Od kilkunastu dni grasują bandy na linjach Rzeszów — Łańcut — Przeworsk — Jarosław — Żurawica — Przemyśl, oraz Przemyśl — Mościska, które napadają na wagony towarowe, zawierające przesyłki wartościowe i okradają je, narażając skarby państwa na kolosalne straty.

Pomimo energicznych zarządzeń, tak ze strony Dyrekcji kolei państw. we Lwowie jakoteż okręgowej komendy policji państw., bandytów nie zdołano dotychczas ująć. Posterunki P.P. ulokowane na dworcach kolejowych, jak Rzeszów, Łańcut, Przeworsk, Ja-

## Wykrycie żydowskie organizacji komunistycznej w Krakowie

### MASOWE ARESZTOWANIA

Organa policji politycznej śledząc ruch komunistyczny w Krakowie, wpadły na ślad wzmoczonej agencji antypaństwowej wśród młodzieży żydowskiej, która zamierzała wystąpić demonstracyjnie przy obchodzie P. P. S. odsłonięcia pomnika robotników poległych 6 listopada 1923 r. Na ślady ożywionej propagandy komunistycznej, jaka ujawniła się w Krakowie w ostatnich dniach, naprowadziły policję masy odezw treści podburzającej, rozrzucone na ulicach miasta. Równocześnie wpłynęły do władz krakowskich liczne doniesienia na zakonspirowanych członków organizacji komunistycznej, przezemni dążące były ulotki i broszury komunistyczne.

Na skutek tych doniesień oraz poufnych raportów agentów policyjnych, przeprowadzono w nocy z soboty na niedzielę obławy w dzielnicach żydowskich, w czasie których aresztowano kilkadziesiąt osób. Przy rewizji w mieszkaniach podejrzanych oso-

bników, znaleziono olbrzymi materiał dowodowy, a nadto u jednego z czeladników szewskich wieniec z czerwonymi szarfami, na których widniał napis: „Powstańcom krakowskim — Związek proletariatu miast i wsi”. Wieniec ten miał być złożony w ubiegłą niedzielę na grobie poległych robotników.

Przez całą niedzielę i poniedziałek prowadzili organa policji politycznej śledztwo z aresztowanymi osobnikami. W wyniku dochodzeń zatrzymano w aresztach 11 żydków-komunistów, resztę zaś wypuszczono na wolność. W najbliższych dniach odstawionych zostanie do sądu 6 osobników, a to: Leon Holzer pieczętkarz, Menasc: Grünspan krawiec, Jakób Mündelgün krawiec, Aron Herszkowitz pom. drukar, Arm Franciszek Sewerny czeladnik szewski i Salomon Armkraut pom. drukarski.

Dalsze szczegóły aresztowań trzyma policja w tajemnicy.

## Handlarze żywym towarem w Lublinie.

O nowym fakcie uwięzienia młodej dziewczyny w Lublinie donosi „Nowa ziemia lub.” z dnia 11 h.m. Wspomniany dziennik pisze:

Handel żywym towarem zaczyna przybierać za-trważające rozmiary.

Niedawno donosiliśmy o wywiezieniu Ryłki S., dziś znów mamy do zanotowania nowy fakt uwięzienia młodej, 19-letniej dziewczyny, Anieli Jędryśówny.

Do mieszkania ojca jej, Jana Jędrysa, stelmacha, przyszedł dn. 6 h.m. nieznany im mężczyzna, przedstawiając się jako dyrektor cegielni Kamień-Kaszyński, gdzie pracuje syn Jędrysa. Pan ów przywiózł list do Jędrysów, w którym syn prosi rodziców o przysłanie do niego — siostry, Anieli.

Rodzice zgodzili się na propozycję syna i nazajutrz Aniela wraz z mniemanym dyrektorem wyjecha-

ła do Kamienia. Nazajutrz znów zgłosił się do Jędrysów „pan dyrektor” zawiadamiając, że córka ich znajduje się już na miejscu, i że przywiózł im od syna 15 funtów cukru i kilka funtów herbaty. Po sprawunkach te prosił, aby poszła z nim młodsza, 12-letnia ich córka Antonina. Nie podejrzewając nic złego, rodzice wysłali Antoninę.

Jakież jednak było ich przerażenie, gdy ta do domu tego dnia nie wróciła. Dopiero nazajutrz przysłała sptakana, przestraszona, opowiadając, że pan ów oprowadzał ją po różnych zakładach w Lublinie, wreszcie zaprowadził na stację, chcąc wywieźć w nie wiadomym kierunku.

Na szczęście udało się Antoninie umknąć i wrócić do domu.

Jędrys o zajściu zawiadomił policję.

## Uroczyny diabła w Warszawie.

k) Mieszkańcy a raczej mieszkanki dzielnicy mokotowskiej w Warszawie miały onegdaj wielką sensację. Oto przy ul. Puławskiej w domu pod nr. 19 urodził się diabeł.

Tak twierdziły najbliższe sasiadki Estery Szyfer, która właśnie przyczyniła się do zwiększenia liczby lokatorów tego domu o jednego niezwyklego obywatela. Wieść rozpowszechniona z szybkością 800 obrotów kołowych języków na minutę zaalarmowała najbliższą kamienicę, ta prze-ciwległa i t. d. tak, że niebawem cała dzielnica zajęła się tem zjawiskiem komentując je na swój sposób.

Jedni łączyli je z zapowiedziami dalszej drożyzny inni wojny i wogóle końca świata, który właśnie tam i w ten niewątpliwy sposób miał się rozpocząć. Matka rze-

komego reprezentanta piekiel była przedmiotem ogólnej admiracji i współczucia, dom zaś gromadził tłumnie ludzi mających dużo wolnego czasu i swobodnej myśli dla snucia filozoficznych wniosków.

Musiało to wreszcie zainteresować władze, które wzięły w opiekę matkę i noworodka, który swemi narodzinami wywołał takie zamieszanie.

Jak się okazało noworodek jest istotnie nienormalny, wykazując dziwne przekorna stylizację pewnych organów, budzących zdumienie u otoczenia.

Niektórzy znajdowali w nim podobieństwo do satyra inni nawet do psa niewłaściwie zupełnie nadużywając porównania z diabłem, którego przecie w Mokotowie nikt tak szczegółowo nie oglądał.

roslaw. Przemysł powinien okazać więcej energii, co przyczyni się do wykrycia złooczyńców, gdyż niema prawie dnia, by nie obrabowano wagonów przewożących zagranicznych, co wcale nie przysparza nam dobrej reputacji u kupców tamtejszych, którzy obawiają się przesyłać towary przez te linje. — I tak np. nieznanemu sprawcy przed kilku dniami na przestrzemi Łańcut — Rgożno w pobliżu stacji Rogożno po oderwaniu plomby okradli wóz towarowy. Po przesłaniu wagonu celem zbadania do Przeworska, stwierdzono brak ubrań, pościeli i wielu wartościowych przedmiotów.

### TRAGICZNY KONIEC REPATRIJANTA — INTELIGENTA.

(k) Do komisariatu V P.P. we Lwowie przyniesiono przed kilku dniami nieprzytomnego mężczyznę, który w otoczeniu tłumy gapiów spał pod murem na trotuarze w Rynku. Po stwierdzeniu, że przywieziony jest pijany, osadzono go celem wytrzeźwienia w areszt.

Po upływie 8 godzin, klucznik aresztów, sądząc, iż nieznajomy już się wyspał wszedł do celi gdzie spostrzegł, iż jest on ciężko chory. Zawezwane telefonicznie Pogotowie retnkowe odwiezło nieprzytomnego do szpitala powszechnego. W trzy godziny po przybyciu do szpitala nieznajomy, nie odzyskawszy na chwilę przytomności, zmarł. Przyczyny śmierci narazie ustalić nie zdołano. Zarząd szpitala uwiadomił o śmierci telefonicznie komisariat policji, nadmienając, iż przy zmarłym nie znaleziono żadnych dokumentów, któreby pozwalały ustalić tożsamość osoby.

Przeprowadzone dochodzenia stwierdziły, że zmarły nazywał się Bolesław Bourdon pochodzący z

Przemysła, miał lat 43, był absolwentem Akademii górniczej w Loeben. I owróciwszy z niewoli w Rosji, nie mógł znaleźć żadnego zajęcia i powoli staczał się z nędzy w coraz głębszą zapaść. Ostatecznie rozpił się i przepijał w jakikolwiek sposób zdobyte pieniądze.

Wczoraj rano, zaproszony z litości do szynku przy ul. Gródeckiej przez wywiadowcę policji, skradł mu obraz akwarelowy i sprzedał za 25 zł. Kwota ta w ręku nałogowego alkoholika była prawdopodobnie przyczyną jego śmierci.

Sekcja zwłok zmarłego ustaliła przyczynę śmierci. Przypuszczalnie będzie nią zatrucie alkoholem.

### O MILJON KARTOFLI

k) Jak podaje „Głos Wabrzeski” sąd w Wabrzeźnie prawopodobnie wkrótce zamówić się będzie musiał wielką sprawą. Otóż wiosną br. gdy marka nasza szła w miliony, a „milion” niemal żadnego waloru nie posiadał, pewien gospodarz z okolicy dał studniarzowi zlecenie wybudowania mu pompy. A że właściciel ów gotówka za prace te płacić nie mógł, stanęła ugoda, że studniarz otrzyma zapłatę jesienią kartoflami. Co do ilości kartofli ugodzono się także bardzo szybko, bo zapłata opiewała „tylko” jeden milion kartofelków w wielkości dziesięciu sztuk na jeden funt. Z nadejściem jesieni studniarz zgłosił się po zarobek a gospodarz liczył i wliczył, że rola jego ani w przybliżeniu potrzebnej ilości nie zrodziła. Sprawa ma podobno oprzeć się o sąd.

# WIADOMOŚCI Z CAŁEGO ŚWIATA.

## Niedola inteligencji.

Podczas spisania dorocznej statystyki spraw-  
dzono, iż wśród paryskich lamparzy, do których  
należy obowiązek zapalania, gaszenia i utrzymy-  
wania w porządku lamp na ulicach miasta znajduje się  
100 z górą ludzi z pełnym wykształceniem uniwersy-  
teckim, kilkudziesięciu z nich nosi tytuły doktor-  
skie i ma poza sobą cały szereg cennych badań nau-  
kowych.

Tak wysoko edukowani lamparze są w przeważ-  
nej części Francuzami zaledwie 10 proc. stanowią  
rudoziemcy, oczywiście Rosjanie zbiegli z bolszewi-  
ch.

To niemożliwe zajęcie ludzi, którzy mogliby  
być sponżykowanymi znacznie korzystniej na innych po-  
lach, wzbudziło poważne refleksje w prasie francuskiej.

Czy to przemiana wartości, pisał Intransigent  
czy tylko znak współczesnego barlaryzmu wśród  
którego ludzie nauki i wiedzy nie mogą sobie znaleźć  
warunków pracy? Wiadomo przecież, iż niewykształ-  
conych snobów zajmują stanowiska ze szkodą dla  
społeczeństwa.

Upadek inteligencji, a co za tym idzie i kultury  
jest tak powszechny w Europie, iż odkrycie statysty-  
czarskie nie wprowadza w zdumienie.

## Zamiast się uczyć — politykują.

§) Tragiczna śmierć gimnazjalisty To-  
masza Schwarza, który odebrał sobie życie  
z powodu wydalenia go ze szkoły, była okaz-  
ją dla jego radykalnie usposobionych kole-  
gów, do zwołania zebrania, na którym mło-  
dociani agitatorzy usiłowali przeprowadzić  
uchwały w kierunku stworzenia jakichś so-  
wietów uczniowskich, a pozbawienie ich ciała na  
uczucielskiego prawa egzekutywy dyscypli-  
narnej.

Zebranie, na którym nie obeszło się  
bez scen bardzo gwałtownych, ponieważ  
wszelkie opozycje tłumiono przy pomocy  
krzyków, a nawet i pięści uchwalono wysłać  
do ministerstwa oświaty memoriał, w któ-  
rym zebrani na owym wiecu uczniowie żada-  
ją przeniesienia praw egzekutywy dyscypli-  
narnej na t. zw. „gminy szkolne”, w których  
uczniowie dopuszczeni mają być do równego  
współudziału z nauczycielami. Nastrój zebrania  
był tego rodzaju, że nie wykluczono by-  
ło wysunięcia wniosków o przejęcie praw  
egzekutywy dyscyplinarnej nad nauczycielami  
na... uczniów.

Związek austriackich nauczycieli  
szkół średnich wystąpił z ostrym protestem,  
przeciwko tego rodzaju pądokracji.

## Nie chciała być gorsza od królowej.

§) Zabawne zdarzenie miało miejsce  
w małym miasteczku pod Londynem, które  
gościło króla angielskiego z żoną, razem  
ze świtą.

Obywatele tamtejsi, bardzo dumni z  
tej wizyty, z burmistrzem na czele przynie-  
śli księgi tzw. złota, gdzie zapisywano naj-  
ważniejsze wydarzenia i burmistrz poprosił,  
aby dla upamiętnienia dnia, dostojni goście  
raczyli się podpisać.

Na białej karcie zamasywisty podpis  
złożył król Anglii, cesarz Indii z wylicze-  
niem swych tytułów.

Zona burmistrza, będąca również obe-  
cna przy tej ceremonii, zdumiona zauważyła,  
że królowa podpisuje się tylko Mary R.

Bedac przekonana, że królowa podpi-  
suje pierwszą literę swego nazwiska, nie  
przypuszczając na chwilę, że R. jest począt-  
kiem słowa Regina (królowa) gdy podano  
jej pióro do podpisu, zaniechała myśli pod-  
pisania się pełno tytuło, a podpisała krótko  
Ethel A. Nie chciała być gorsza od królo-  
wej.

## Sensacyjny wynalazek w dzie- dzinie protez.

§) Z Parwza donoszą, że na ostatnim  
posiedzeniu tamtejszej Akademii nauk ścis-  
łych demonstrował prof. Berthelot model  
protezy ręki, wykonany przez dra Bou-  
tons'a.

Proteza ta jest czemś wzbudzającym  
naprawdę sensację. Pozwala bowiem nietyl-  
ko na zdmknięcie ręki w łokciu, ale także na

## Skandaliczna afeta w policji berlińskiej.

§) Berlin ma nowy skandal. Po olbrzy-  
mich defraudacjach w Czerwonym Krzyżu,  
wykrvto obecnie wielkie oszustwa, jakich  
dopuszcili się urzędnicy policji w Berlinie.

Otóż w biurze depozytowym przy pre-  
zydium policji od dłuższego już czasu trzech  
załęcz tam urzędników fałszowali snisy skła-  
danych do depozytu przedmiotów, znalezio-  
nych w miejscach publicznych, a następnie  
przedmioty owe zabierali dla siebie, lub też  
zatrzymywali sumy otrzymywane tytułem  
znaleznego. Wszystkich trzech urzędników  
aresztowano, którzy do winy się przyznali.

Nadużycia wykryto w ten sposób, iż  
pewien szofer przyniósł do policji pozosta-

wiony w jego dorozce, przez nieznanego pa-  
sażera, aparat fotograficzny. Również i ów  
gość, który złożył ten przedmiot, przyszedł  
na policję i złożył dla owego szofera 23  
marek złotych, tytułem znaleźnego. Tymcza-  
sem ów szofer otrzymał tylko 5 marek, a  
uważając to za małe wynagrodzenie, udał  
się do owego pana, który szoferowi podał  
faktyczną kwotę, przeznaczoną dla niego.  
Wobec tego szofer ów przyszedł z powro-  
tem do policji, a gdy wyjaśnił cel swego  
przychwicia, jeden z urzędników wcisnął mu  
do ręki potajemnie brakujące 20 marek.  
Szofer naturalnie zrobił doniesienie, w na-  
stępstwie czego urzędników aresztowano.

## „Wód sę pod figurą, a diabeł ma za skórą”.

§) O niezwykłym snosobie zarobkowa-  
nia donoszą pisma budapesztańskie:

W tamtejszym kościele O. O. Franci-  
szkanów zjawiała się codziennie mi-  
łoteczka dama, odziana w piękna, jedwabna  
pelerynę.

Klekała stale przed ołtarzem, święte-  
go Antoniego, gdzie mieściła się puszka do  
słonek.

Pograżała się w pobożnej modlitwie i  
od czasu do czasu pochylała się nad puszką,  
aby wrzucić do niej swą ofiarę.

Czyniła to kilkakrotnie w ciągu ran-  
nego nabożeństwa, którego od szeregu mie-  
sieczy nigdy nie opuszczała.

Niezwykła roźność i gorliwość, wie-  
logodzinne przesiadywanie w kościołach  
zwróciło uwagę pewnej baby kościelnej.

Ułła więc plotkę, iż młoda a poboż-  
na pani jest złodziejka i okrada świętego  
Antoniego. Zawiadomieni o podejrzeniach  
działówki O. O. Franciszkanie zaczęli ba-  
cznie obserwować wiatkowo pobożną oso-  
bę i podpatrzyli jej machinacje.

Wchodząc do kościoła wkładała ona  
do puszek przeznaczonych na jałmużnę bar-  
dzo pomysłowo uszyte woreczki, tak, iż nie-  
między rzucane przez nabożnych trafiały do  
woreczka, który następnie zgrabnie wycią-  
gała pod zasłoną peleryny. Codziennie w kil-  
ku kościołach czyniła te machinacje, które  
przynosiły jej znaczne dochody, iż mogła  
prowadzić życie na wielką skalę, ubierać  
się w pierwszorzędnych magazynach i trzy-  
mać pięciopokojowe mieszkanie.

## Fransuskie obserwatorium w Syrii.

§) Na malowniczym tle gór Libańskich, w od-  
ległości 40 kilometrów od portu w Beyrouth, wznosi  
się gmach astronomicznego obserwatorium w Ksiaz-  
załozony staraniem rządu francuskiego.

Obserwatorium to, założone w 1906 roku musia-  
ło nieustannie zwalczać masę trudności zarówno z po-  
wodu ciężkich warunków komunikacyjnych, jak też  
utrudnień czynionych przez władze tureckie i krajow-  
ców. Okoliczne drobne wsie utrudniały nawiązanie kon-  
taktu z cudzoziemcami, to też znalezienie środków ży-  
wnościowych było nie tylko trudne, lecz połączone z  
niebezpieczeństwami.

Pomimo nieprzychylnych warunków, kierow-  
nikom tej ważnej placówki wiodło się wreszcie  
rozpocząć pracę; niestety, nagły wybuch wojny znisz-  
czył wszystko co dokonano. I aukowy personel ot-  
zymał od rządu tureckiego rozkaz natychmiastowego  
opuszczenia obserwatorium, przyczem materiały obser-  
wacyjne oraz instrumenty miały być skonfiskowane;

nie pomogło powoływanie się na naukowy charakter  
instytucji: personel wysłano do Beyrouth i internowa-  
no, zaś przyrządy i urządzenia gmachu zostają  
zdemolowane do czystości. Zniszczeniu uległa rów-  
nież biblioteka astronomiczna oraz wszystkie ma-  
teriały dokonanych prac obserwacyjnych. Dopiero w  
1918 roku francuscy uczeni ponownie objęli w po-  
sładani: obserwatorium; nastąpił okres pracy najuciel-  
niejszej — odbudowy wszystkiego na nowo. Rekon-  
strukcję ułatwiło, w pewnej mierze, podjęcie wspóln-  
ej pracy przez Francję i Turcję w 1920 r., przybył  
z Francji admirał Grandclement zorganizował geo-  
dezyjne pomiary Syrii, wybudował anteny radiotele-  
grafu i orestaurował zniszczoną przez wojnę bibli-  
otekę. W roku bieżącym praca w obserwatorium postę-  
puje już normalnie, i można się spodziewać, iż najbliż-  
sze lata okażą ogromny pożytek tej odległej placówce,  
z takim trudem prowadzonej przez dzielnych francu-  
skich uczonych.

wykonywanie ruchów palcami, przez co ta  
sztuczna reka może, jak gdyby była natural-  
na, ująć i nieść jakikolwiek przedmiot.

Wynalazkiem swym odda dr. Boutons  
niezmierną przysługę mnóstwu inwalidów z  
wojny światowej, którzy muszą posługiwać  
się dotychczasowymi protezami, udającami  
ręce, lecz nie mogącymi ich zastąpić, nawet  
w drobnej mierze.

## Skutki ograniczenia imigracji do Stanów Zjednoczonych.

§) Ograniczenie imigracyjne Stanów Zie-  
dnoczonych nierozwalające cudzoziemcom  
zamieszkałym w Stanach Zjednoczonych na  
sprowadzenie żon, pozostałych w ich odczy-  
źnie, są powodem wieloletniego cudzoziem-  
ców. Wielu z nich straciwszy nadzieję spro-  
wadzenia swoich żon z krajów europejskich,  
wstępuje w powtórne nielegalne związki  
małżeńskie. Prasa amerykańska zwraca uwa-  
gę, że Stany Zjednoczone bezwiednie stają  
się propagatorami wieloletniego, nie pozwa-  
lając cudzoziemcom tam zamieszkałym na  
sprowadzenie żon. Wielu sędziów amerykań-  
skich ten stan rzeczy jeszcze bardziej na-  
garsza przez odmawianie emigrantom podwój-  
nych papierów obywatelskich, ażeby mogli  
sprowadzać swoje żony i dzieci. Los rodzin  
pozostawianych w Europie również nie jest  
podryw nadziei.

## Histeryczny samolot na trytonajli.

§) Z Budapesztu donoszą, że władze  
węgierskie postanowiły sprzedać przez licy-  
tację ów samolot, którym b. cesarz Austrii  
i król Węgier Karol przybył wraz z małżon-  
ką Zytą do Węgier ze Szwajcarii przed  
trzema laty.

Po nieudanym zamachu stanu a wła-  
ściwie jego próbie, samolot systemu Junkersa  
nabyty przez b. cesarza Karola w towa-  
rzystwie „Ad astra”, uznany został za jego  
prywatną własność i obecnie ma być sprze-  
dany na prośbę b. cesarzowej Zytv, przebywa-  
jącej, jak wiadomo, w Hiszpanii ze swymi  
dziećmi i znajdującej się w ciężkiej sytu-  
acji finansowej.

## Dekolt — od dołu

§) Fabrykanci jedwabnych pończoch są zanie-  
pokojeni z powodu powtarzających się coraz częściej  
wypadków pojawiania się na dancin-  
gach w Londynie wirtuozek miss bez pończoch. Narazie jest to je-  
cze shoking, ale niedługo może stać się modą. Dla-  
tego nie dekoltować się i... od dołu? — zapytają estetycy  
wszak obnażenie w tańcu pięknych pleców do po-  
nikogo już dziś nie raz. Właśnie pończocha jedwabna  
jest oznaką pruderji i kokieterji, bo ten cienutki,  
lśniący futerał, przylegający do ciała, bardziej fascy-  
nuje, niż gołe ciało.

# PRZEMYSŁ, HANDEL I FINANSE.

## Targi warszawskie.

(—) Dnia 10 bm. odbyło się w Magistracie w gabinecie wiceprezydenta Iłskiego pod przewodnictwem rektora Ponikowskiego pierwsze zebranie komitetu organizacyjnego przyszłych Targów w Warszawie. W skład tego komitetu wybranego z prawem kooptacji na licznym zebraniu sfer gospodarczych, jakie odbyły się niedawno w sali Magistratu, wchodzi panowie: prezes — rektor Ponikowski, wiceprezes — wiceprezydent Iłski, sekretarza — adwokat Peński, inż. Kutakowski, inicjator Targów Wschodnich, objął organizację działu zewnętrznego i prasowego, były dyrektor Targów Poznańskich, p. Grabowski, objął organizację wewnętrzną i prace wykonawcze, Prof. architekt Ialewicz objął dział techniczno-budowlany. Następnie wybrano pp. Suikowskiego i Doermanna oraz zaproponowano kooptować posła Wartalskiego i p. Wacława Bruna.

Komitet uważa się za prowizoryczny aż do chwili skompletowania go w ten sposób, aby był wyrazicielem wszystkich zainteresowanych sfer handlowych na szczeblu organizmu gospodarczego.

Jako tymczasową siedzibę ofiarował wiceprezydent Iłski lokal w Magistracie. Ustalono, iż projektowane Targi powstają dla interesów Polski i do tego punktu widzenia należy nagiąć kształtowanie się samych targów. Ze względów mieszkaniowych, aprowizacyjnych, komunikacyjnych i zmniejszenia kosztów, przyjęto projekt urządzenia zamiast jednego ogólnego targu dwa razy do roku w odpowiednich sezonach krótkie 10-dniowe specjalne Targi, jak: Konfekcyjno-włókienniczy, ogólnospożywczy, wyrobów kolonialno-słodkich, leczniczo-farmaceutycznych, graficzno-papierniczo-galanteryjnych, szkolniczo-naukowych, urządzeń mieszkaniowych, budowniczo-architektonicznych, lokomocyjnych, nasienniczo-kwiatowych, urządzeń miejskich.

Projekt ten ma być jeszcze przedyskutowany z zainteresowanymi grupami handlowymi i przemysłowymi i odpowiednio skorygowany.

Odezwa agitacyjna dla obudzenia zainteresowania sfer handlowych Targami ukazała się wkrótce. Targi mają mieć charakter czysto użytkowy.

W czasie debat zwrócono uwagę, iż przemysł francuski wystąpił się o pozwolenie urządzenia w Warszawie wystawy przemysłu francuskiego tak jak to Polacy urządzili w Konstantynopolu. (PAT)

## Z GÓRNOŚLĄSKIEGO PRZEMYSŁU WĘGLOWEGO.

(—) Konjunktura krajowa dla przemysłu węglowego znacznie się ostatnio poprawiła. Wpłynęło na to zarówno zwiększone zapotrzebowanie sezonowe, jak i fakt, że klientela, która wstrzymywała się z rozbieniem zakupów do spodziewanej niżki cen i w czasie tym wyczerpywała swe zapasy, zmuszona jest obecnie zarasy te uzupełniać. Na polepszenie się sytuacji wpłynęło również lekko ożywienie się przemysłu. Pomimo tego jednak wielką bolączką jest w dalszym ciągu dotkliwy brak kapitałów obrotowych. Konjunktura węgla na rynkach zagranicznych przedstawia się następująco: duże zapotrzebowanie wykazuje obecnie Gdańsk, który konsumuje poważne ilości naszego węgla i koksu. Rynek niemiecki jest w dalszym ciągu dla węgla górnośląskiego, jeżeli nie zamknięty, to w każdym razie bardzo utrudniony, wskutek działalności niem. komisarzy węglowego i wysokich taryf. Rynek austriacki i węgierski, jakkolwiek następuje pewne trudności finansowe, pokrywa kontyngent mniej więcej w dawnej wysokości, tak, że zbyt jest tam prawie normalny.

W ostatnim czasie znacznie wzrosło się zapotrzebowanie na nasz węgiel na rynku czechosłowackim, natomiast bardzo pogorszyła się sytuacja w Rumunii, gdzie przed znanym wybuchem rząd rumuński zakupował większe ilości węgla wprost za gotówkę, znacznie obniżył swe zakupy i żąda wielkich długoterminowych kredytów.

## NOWY PROJEKT WALKI Z DROŻYZNĄ

(—) Według „Merkurego Polskiego“, opracowuje się obecnie projekt powołania do życia specjalnego komitetu, który poprowadziłby walkę z drożyzną na nowych podstawach. Organizacja jego przedstawia się następująco: przy Komitecie ekonomicznym Rady ministrów utworzonym będzie biuro badania cen, które podawało będzie do wiadomości publicznej ceny normalne różnych towarów i świadczeń. W skład tego biura ma wchodzić 9-ciu przedstawicieli społeczeństwa, oraz wszystkich gałęzi wytwórczości i pracy. Biuro to będzie korzystało z pomocy specjalnych komisji, fachowych i które będą opracowywały warunki pracy w poszczególnych działach produkcji.

## Nowe niemieckie lokomotywy.

Na niemieckim zjeździe kolejowym, który odbył się w ubiegłym tygodniu w Berlinie, omawiano szereg spraw, dotyczących sprawności i należytego funkcjonowania kolei niemieckich, nowe typy parowozów, wozów, zwłaszcza towarowych i wogóle urządzeń kolejowych. Z wyników tych obrad pragniemy zwrócić uwagę na dwie sprawy, omawiane bodaj najdokładniej, na sprawę lokomotyw i wagonów towarowych. Powinny one interesować nasze władze kolejowe i ogół kolejarzy, tembardziej choćby z tego powodu że w krótkim okresie, jaki dzieli nas od wskrzeszenia Polski, zdołaliśmy zainicjować, a częściowo stworzyć trzy fabryki parowozów (istniejącą Warszawską Spółkę Akc. Budowy Parowozów i budującą się fabrykę lokomotyw w Chrzanowie oraz fabrykę Lilpop, Rau i Löwenstein w Warszawie) i parę fabryk wagonów.

Dotychczas posługujemy się prawie wyłącznie lokomotywami parowymi. W ciągu przeszło 100-letniego swego istnienia, od pierwszego wynalazku, ulegały one wciąż nowym zmianom i ulepszeniom i ostatecznie doszły do tego stopnia, że dalsze ich ulepszenie jest dość trudne, a wydajność ich można zwiększyć chyba bardzo nieznacznie. Niemniej i to jest możliwe przez zastosowanie nieco innych konstrukcji palenisk, czy kotłów, czy przez wprowadzenie pary o wielkiem ciśnieniu. Projektowany w Niemczech parowóz o 60 atmosferach ciśnienia ma zużyć mniej o 25 proc. węgla niż dotychczasowe. Koleje państwowe niemieckie pragną wprowadzić go na wielką skalę.

Również zwrócono baczną uwagę na próby, czynione z lokomotywami opalanymi pyłem węglowym. Korzyść tego typu lokomotyw polega w pierwszym rzędzie na możliwości użycia węgla mniej wartościowego (np. brunatnego), oszczędności paliwa i łatwości obsługi. Obecne doświadczenia niemieckie pod tym względem mają już przed sobą przykład amerykański, gdzie ten typ lokomotyw dał korzystne rezultaty.

Trzeci typ lokomotyw, który wzbudził, najwięcej zainteresowania, to lokomotywa turbinowa. Daje ona znaczną oszczędność paliwa, gdyż około 30 proc. przedstawia tak wielką korzyść, że nawet droższa budowa tej lokomotywy w stosunku do dzisiejszego typu opłaca się już w paru pierwszych latach. Jednak obok tych ulepszonych typów lokomotyw parowej, pokazują się inne. Nie mówi się tu o popadzie elektrycznym który ma już swą historię i wyrobione typy. Wspomnieć jednak trzeba o bodaj czy nie najsilniejszym współzawodniku pary t. j. ropie, która służy jako paliwo w lokomotywach t. zw. Diesla. Są one wogóle bardzo wydajne. Gdy w lokomotywach dotychczas używanych tylko 3 do 7 proc. doprowadzonego

ciepła obraca się w parę (zaś 9—15 proc. przy lokomotywach turbinowych), to w lokomotywach opalanych ropą stosunek ten wzrasta nawet do 25 proc. Wystarczający technicznie typ lokomotywy ropalowej opatrzony został w Niemczech. Zadawanią jednak jedynie dla mniejszych jednostek (do 400 koni parowych). Większych typów tego rodzaju nie rozwiązano jednak dotychczas należyte. Kolejowy przemysł niemiecki interesuje się jednak ogromnie tą kwestią z uwagi na zaoszczędzenia rosyjskie. Rosyjski Profesor politechnik w Moskwie Łomonosow, polecił zbudować w Niemczech lokomotywę ropalową o sile 1,200 koni, która już odbyła pierwsze próby i po przebiegnięciu 2,000 kilometrów okazała się typem dobrym. Sprawa ta jest również bardzo ważna i u nas; jedna z naszych fabryk zresztą (Warszawska Spółka Akc. Parowozów) opanowała również typ i zaczęła budować parowozy ropalowe.

Głównym celem tych wszystkich starań i prac około stworzenia nowych dróg w budowie lokomotyw — to zaoszczędzenie energii, wykorzystanie paliwa; obok tego zaś możliwe zaoszczędzenie roboty, więc normalizacja, stworzenie niewielkiej ilości dobrych typów. Dopiero wtedy będzie możliwa budowa na większą skalę, przy zmniejszonych kosztach. Dopiero wtedy będzie możliwa, łatwa i prędko naprawa, gdy zepsute części będzie można łatwo i prędko wymienić, gdy będą mogły być w odpowiednich ilościach na składzie i dlatego na niemieckim zjeździe kolejowym przedłożono takie projekty, dotyczące stworzenia typów parowozowych i państwowych.

Projekt zamierza do stworzenia tylko 4 typów lokomotyw parowozowych, a to jednego typu lokomotywy pośpiesznej, jednego lokomotywy osobowej i dwóch typów ciężarowej.

Pod tym względem Niemcy, jak i wszystkie niemal państwa, dążą wybitnie i zdecydowanie naprzód. Na polu przemysłu komunikacyjnego przylaczają się do tego ruchu także przedsiębiorstwa prywatne, kolejki, tramwaje itd. Zdano sobie sprawę, że zwłaszcza w dzisiejszym, ciężkim, powojennym czasie, nie każde życzenie każdego interesowanego musi być spełnione, chociażby nawet było usprawiedliwione, jeśli będzie odbiegało od życzeń innych. Korsumenci będą musieli być skromniejsi, będą musieli przyjmować to co jako wyrób masowy da się wyprodukować. Tylko wtedy może być on tani, do nabywania i do naprawy.

Nauka to i dla naszego przemysłu wogóle, a kolejowego w szczególności.

Tą drogą zdąża dziś cały świat.

Narazie zamierzone jest utworzenie jednego tylko takiego biura w Warszawie, lecz w dalszym rozwoju zorganizuje się podobne biura badania cen w województwach i powiatach. Dla silniejszego zaznaczenia współpracy rządu ze społeczeństwem państwowe czynniki zwracać się mają przed wydaniem decyzji o opinie ze stanowiska po ziomu cen.

Tak więc w ogólnych zarysach przedstawiałaby się organizacja tego nowego tworu walki z drożyzną. Czy i o ile będzie skutecznie spełniał swą funkcję, pokaże najpierw dyskusja publiczna nad tym projektem, a następnie jego działalność.

## BANKI DEWIZOWE.

(—) Ostatnio przejrzała przez Ministerstwo Skarbu lista banków dewizowych Rzeczypospolitej Polskiej zawiera spis 92 banków, z czego na Warszawę przypada 34, na Łódź 8, na Poznań 12, na Lwów 10, na Katowice 9, na Bielsko Śląsk 3, Wilno 3, Bydgoszcz 2, Kraków 4, Królewska Huta 2, Tarnobrzeg 1, Toruń 1, Inowrocław 1, Piotrków 1 i Lublin 1.

## ZABEZPIECZENIE INTELIGENCJI PRACUJĄCEJ.

(—) Tekst noweli do ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia został już przez Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej opracowany. Nowela ta, dotyczy specjalnie zabezpieczenia inteligencji pracującej umiarkowanie na wypadek bezrobocia. W sprawie powyższej Rada Ministrów powzięła już decyzję. Będzie to więc rozszerzeniem ustawy o zabezpieczeniu bezrobocia i Funduszu Bezrobocia. W skład bowiem Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia powołani zostaną dwaj przedstawiciele inteligencji pracującej. Równocześnie ulegną zmianie, niektóre punkty ustawy, dotyczące wysokości stawek zabezpieczenia. I tak zamiast 5 zł. umysłowo pracujący wpłacać będą 10 zł. Poza tem przewidziane zostały ograniczenia praw, ko-

rzystania z zabezpieczenia, a mianowicie: pobierający uposażenia przekraczające 500 zł. miesięcznie, nie będą objęci ustawą o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.

## WARSZAWSKA GIEŁDA OFICJALNA

z dnia 12 listopada 1924 r.

GOTÓWKI

Polary 5,185—5,18—5,185

DEWIZY

Belgia 25,175

Holandja 207,60

Londyn 24,00—23,98

Nowy Jork 5,185

Paryż 27,50

Praga 15,50

Szwajcaria Sprzed. 100,50 Kupn. 99

Wiedeń 7,325

Włochy 22,50—22,49

Miljonówka 0,74

Bony Złote 0,95

3 proc. Pożyczka 6,40

Pożyczka 3,45

Pożyczka Kolejowa 8,30—8,20—8,20

Tendencja bez zmiany.

AKCJE

Bank Dyskontowy 6,30—6,50 Bank Kredytowy 0,35 Bank Przem. Lwów 0,32 Bank Zw. Spółek 6,70—6,80 Bank Zw. Ziemiann 0,20 Spiess 0,55—0,50 Wildt 0,15 Boweri 1,00 Chodorów 5,05—5,00 Częstocica 2,00—1,90 Gosławice 2,20 Cukier 3,70 Węgiel 2,80 (1 i 2) Lilpop 0,63—0,64 Modrzejów 4,40 (1) 4,50—4,50 drobne Norblin 1,70 Ostrowiec 6,50—6,45 Parowozy 0,33 Rudzki 1,33 Starachowice 2,6—2,11 Ursus 1,80 Zawiercie 23,50—23,00 Żyrardów II am. 14,70—13,80 Borkowski 1,08 Haberbusch 4,65—4,80—4,70 Klucze 0,33 Spirytus 2,40—2,45.

Tendencja słaba.

## ZYGZAKI.

### Pragmatyka urzędnicza w Radzie.

Na porządku dziennym Rady  
Wciąż się jeden punkt spotyka.  
Od pół roku załatwiana  
Urzędnicza pragmatyka.  
Ze zdziwienia oniemiejesz  
I ponysłisz: „To ciekawe!  
Jak to można aż tak długo  
Wciąż wałkować jedną sprawę!  
Tu odpowiem: „Bardzo prostą  
Doda się poprawkę nową  
I odsyła do komisji!  
Tak już robią jednakowo  
Wszyscy prawie „przyjaciół  
Urzedników w naszej Radzie  
I w ten sposób pragmatykę  
Ciagle gdzieś się na bok kładą  
A załatwia inne sprawy,  
Gdy tak jeszcze pójdzie dalej  
Pragmatyki się i za rok  
W Radzie Miejskiej nie uchwalą  
I powiedzą urzednicy  
Tak, jak mówi bajka drwiąca  
Nawet między przyjaciółmi  
Zjadły jednak psy zajacal...  
—X—

## KRONIKA

### — Kalendarzyk.

Czwartek, dnia 13 XI Dyda W.  
Miejska Galeria Sztuki Park Sienkiewicza  
Wystawa malarstwa, rzeźby, grafiki i zdobnictwa  
polskiego otwarta od 10—8 wieczorem.

Gazetnia Tow. Przyjaciół Francji.

Piotrkowska 195 (lewa of.) otwarta od 6—8 r.  
Łódź w karykaturze. Wystawa prac Tade-  
usza Kieczyńskiego Piotrkowska 107  
(księgarnia)

### — Widowiska.

Teatr Miejski „Chimery”

Teatr Popularny „Robert i Bertrand”

„Lana” „Napój zapomnienia”

„Casino” „Królowa niewolników”

„Odeon” „O czym się nie mówi”

„Grand-Kino” „Księżniczka Olga”

Kino Spółdzielni Prac. Państwowych

„Mężczyzna, który zabił”

Kino „Resursa” „Wyspa bezimienna”

Miejski Kinematograf Oświatowy.

„Pięćset urwisów”

Cyrk Cinielli Program Nr. 4.

Biuro Twa „Rozwój” mieści się przy ul.  
Podlesnej 4. Czynne od 9 rano do 8 wiecz.

### Wiadomości bieżące

#### — Zmiany w Radzie Miejskiej.

Zreklęli się mandatów radzieckich p. Jan Braun  
(N. P. R.) i Tobiasz Bialer (Zydzi—Ortodoksi). Na miej-  
sce pierwszego z nich wchodzi z listy zastępców p.  
Antoni Wiśniowski, na miejsce drugiego — p. Abram  
Majer Kaplan.

#### — Na Kreśy potrzebne nauczycielki.

Z Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy do-  
wiadujemy się, iż na Kreśy potrzebne są nauczycielki  
do propagandy nauki i udzielania muzyki w star-  
szym wieku, z odpowiednimi kwalifikacjami za wy-  
nagrodzeniem 80 zł miesięcznie i świadczeniach w  
naturze. (pap)

— Magistrat wyasygnował Pracownikom Umy-  
ślowym 20 tys. zł.

Międzyzwiązkowa Komisja Związków Pracow-  
ników Umysłowych otrzymała w dniu wczorajszym  
na poczet przyznanych przez Radę Miejską 50 tys.  
złotych tytułem jednorazowej zapomogi dla bezro-  
botnych pracowników umysłowych — kwotę 20 ty-  
sięcy złotych, której podziałem natychmiast się zaj-  
mie. (pap)

#### — Wystawa higieniczna w Łodzi.

Magistrat zatwierdził uchwałę w spra-  
wie sprowadzenia do Łodzi, znajdującej się  
obecnie w Warszawie, wystawy higienicznej  
Wystawa taka miałaby donieść zna-  
czenie ze względu na popularyzację  
zasad higieny wśród młodzieży  
szkolnej, członków związków zawodowych  
i t. d. Zorganizowaniem wystawy na gruncie  
łódzkim zajmie się Oddział Sanitarny.

#### — Leczyce.

W ubiegłą niedzielę odbył się w Leczyce wiec

## Dzisiejsza wypłata zasiłków bezrobotnym.

Magistrat m. Łodzi podaje do publicznej wiado-  
mości, że

w czwartek, dn. 13 b.m.,

będzie uskuteczniła wypłatę 4 i 5 raty normalnej go-  
zasilku, za czas od 27.X do 9.XI r.b.

W myśl art. 13 Ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. o  
zabezpieczaniu na wypadek bezrobocia (Dz. Ust. 67  
poz. 650) — prawo do pobierania zasiłku zaczyna się  
po 10 dniach, licząc od dnia zarejestrowania się bez-  
robotnego w Państwowym Urzędzie Pośrednictwa  
Pracy.

Wypłaty odbywać się będą w godzinach od 9  
i pół rano do 4 po południu w następujących biurach.

I Biuro Wypłat — Ogrodowa 28, nowo wyb.  
szk. T. A. I. K. Poznański — za czas od 27.X do 9.XI  
nr. 3751 do 4500,

II Biuro Wypłat — Ogrodowa 28, nowo wyb.  
szk. T. A. I. K. Poznański — od 4501 do 5250,

III Biuro Wypłat — Helenów — za czas od 27.X  
do 9.XI — od nr. 3751 do 4500,

IV Biuro Wypłat — Rokietnica park „Źródło-  
ska” — za czas od 27.X do 9.XI — od nr. 5251 do 6000,

IV A Biuro Wypłat — od nr. 6001 do 6750,

VI Biuro Wypłat — Pańska 106, fabryka K. El-  
berta — ci, którzy się nie zgłosili poprzedniego dnia,  
t. j. w środę, dn. 12 b.m.,

VII Biuro Wypłat — Piramowicza 5, pr. ofic., II

p., — ci, którzy się nie zgłosili poprzedniego dnia, t. j.  
w środę, dn. 12 b.m.,

IX Biuro Wypłat — Wólczańska 253, parter —  
za czas od 27.X do 9.XI od nr. 5251 do 6000.

W celu umożliwienia Magistratowi sprawnej  
wypłaty zasiłków, wzywa się osoby zainteresowane,  
aby zgłaszały się po ich odbiór z takim wyliczeniem,  
żeby bezrobotni, posiadający pierwsze kolejne nume-  
ry, przybywali o godzinie 9 i pół rano, środkowe nu-  
mery — około 12 w południe, końcowe zaś numery —  
około 2 po południu.

Wypłaty odbywają się podług kolejnych num-  
rów kart rejestracyjnych, posiadanych przez bezro-  
botnych, którym w danym dniu wyznaczono wypła-  
tę zasiłku, a nie podług kolejności przybycia; przyby-  
wanie przeto wcześniej niepotrzebnie powoduje two-  
rzenie się ogonków, przybywanie zaś po terminie  
uniemożliwia sprawność wypłaty.

Kto w dniu, wyznaczonym do odbioru, nie zgło-  
si się po odbiór zasiłku, temu zasiłek wypłacony nie  
będzie.

Każdy bezrobotny otrzyma zapomogę w tem  
Biurze, którego liczba znajduje się na jego karcie re-  
jestracyjnej, po okazaniu dowodu, stwierdzającego  
tożsamość osoby (dowód osobisty, paszport, legityma-  
cja związkowa i t. p.), książeczki obrachunkowej  
oraz karty rejestracyjnej.

## Statystyka wędrowek.

Z danych, zawartych w „Roczniku Sta-  
tystycznym m. Łodzi za rok 1923”, czerpiemy  
następujące dane o wędrownikach zagranicz-  
nych łódzian.

W roku ubiegłym Komisariat Rządu  
na m. Łódź wydał 1.087 paszportów zagra-  
nicznych emigracyjnych. Wśród emigrantów  
było 591 mężczyzn i 496 kobiet. O kierun-  
kach emigracji dale pojęcie następujące ze-  
stawienie: Europa 302, Ameryka 740, Azja  
41, Australia 4. Jak widać, najwięcej emi-  
grantów udaje się do Ameryki. Z liczby 740  
emigrantów amerykańskich przypada na  
Stany Zjednoczone 350, Argentynie 310, Ka-  
nadę 43, Brazylię 37. Z pośród krajów euro-  
pejskich Francja otrzymuje najwięcej emi-  
grantów z Łodzi. W roku zeszłym do Francji  
wywędrowało 182 łódzian, co stanowi 16 proc.  
ogólnej liczby emigrantów z Łodzi. Do Nie-  
miec wyemigrowało 42 osoby, do Anglii 16,  
do Rosji Sowieckiej 12, na Węgry 12, do Bel-  
gii 11. Do Palestyny w ciągu ubiegłego roku  
wywędrowało 41 osób, co stanowi zaledwie  
3,8 proc. ogólnej liczby osób, opuszczających  
Łódź na stałe. Zauważyć warto, że w roku  
1922 wyemigrowało z Łodzi do Palestyny 83  
osoby, liczba zatem emigrantów, udających  
się do Palestyny, spadła w roku zeszłym o  
połowę. Porównując liczbę ogólną z roku  
1923 i 1922, stwierdzamy, iż emigracja na-  
ogół wzrosła: w roku 1922 wydano 977 pasz-

portów emigracyjnych, w roku zeszłym  
1.087. Przrost stanowią emigranci, udają-  
cy się do Ameryki (liczba ich wzrosła z 541  
w 1922 r. do 740 w 1923 r.); emigracja w in-  
nych kierunkach (zwłaszcza do Niemiec i  
do Palestyny) w roku zeszłym osłabła.

Przechodząc do wjazdów kuracy-  
jnych, widzimy, że w roku ubiegłym wydano  
ogółem 2.233 paszporty zagraniczne dla uda-  
jących się na kurację. W stosunku do roku  
poprzedniego liczba wydanych paszportów  
kuracyjnych zmalała (w 1922 r. wydano 2.572  
paszporty tej kategorii). Wśród 2.233 osób,  
udających się zagranicę na kurację, było  
mężczyzn 674, kobiet 1.559. Przeważają za-  
tem w znacznym stopniu kobiety. Dokąd u-  
dają się łódzianie na kurację? Do Niemiec  
wydano 1.920 paszportów, do Czechosło-  
wacji 158, do Austrii 59, do Włoch 31, do  
Francji 21, do Szwajcarii 14. Ogromna prze-  
waga paszportów do Niemiec pochodzi  
stąd, że Niemcy byli w roku ubiegłym,  
dzięki panującemu tam stosunkom walutow-  
nym, krajem względnie tanim. W roku bie-  
żącym struktura się zmieniła, wzrósł np. od-  
setek wjeżdżających na kurację do Włoch.

„Rocznik Statystyczny m. Łodzi”, z któ-  
rego powyższe dane czerpiemy, zawiera wy-  
czerpującą analizę wędrowników zagranicznych  
i lokalnych ludności m. Łodzi.

Chrześcijańskiego Związku Zawodowego Robotników  
pod przewodnictwem p. Kłaczynskiego.

Referat polityczny wygłosił poseł Dzierżawski,  
sprawy organizacyjne omawiał prezes Związku w  
Ozerkowie, sytuację gospodarczą zaś przedstawił ze-  
brany p. Grzegorzak.

Tego samego dnia pułk. Sterociński z Warszawy  
wygłosił w Teatrze odczyt o formacjach Hallercow-  
skich, ilustrowany bogato filmami. (pap)

#### — Wystawa Książki Polskiej.

Do zapowiedzianej w swoim czasie Wystawy  
Książki Polskiej, której otwarcie nastąpi w czasie  
Walnego Zgromadzenia Związku Księgarzy Polskich,  
poczyniono daleko idące przygotowania.

Wszystkie miejsca na wystawę w salach Resur-  
sy Obywatelskiej zostały już zajęte. Niektóre firmy  
rozpoczęły już obecnie przy współudziale wybitnych  
znanych artystów—dekoratorów prace nad odpowied-  
niem urządzeniem swoich wystaw. Prawdopodobnie  
Wystawa Książki Polskiej będzie wspaniałym prze-  
glądem dorobku artystycznego najstarszych firm księ-  
garskich.

#### — Z Komitetu Niesienia Pomocy Najbiedn.

(r) Z Komitetu Niesienia Pomocy Najbiednej-  
szym Łódź dowiadujemy się, że Związek Spółdzielni  
Mleczarskich dawniejsze Warszawskie Ziemiańskie  
T—wo Mleczarskie z targów brutto w dniu 14 listo-  
pada w 9 sklepach swoich, znajdujących się przy ul.  
Andrzeja 3, Piotrkowskiej 141, Kilińskiego 140, Piotrkowskiej 13, Narutowicza (Dzień) 25 Gdańska 11. Prze-  
jazd 40 Zachodnia 72 Pomorska 31, przeznacza dwa

procent na rzecz najbardziej potrzebujących m. Łodzi. Przy-  
puszczamy, że publiczność oceniając intencję Związ-  
ku nie ośmiesza zaopatrywać się dnia tego w arty-  
kuły w sklepach związku aby w ten sposób dopomóc  
tym, którzy odczuwają potrzebę pomocy.

#### — Otwarcie Miejskiego Muzeum Nauki i Sztuki.

Po kilkumiesięcznej przerwie, spowo-  
dowanej remontem domu, w którym znajdu-  
je się Miejskie Muzeum Nauki i Sztuki, w  
nadchodzącą niedzielę, dnia 16 listopada,  
Muzeum zostanie ponownie otwarte dla pub-  
liczności.

#### — Nie kupujcie nieznanych lekarstw.

Od kilku już miesięcy jakaś firma z  
Budapesztu pod nazwą „Apteka Operv” re-  
klamuje w Polsce wyrabiane przez siebie pre-  
paraty o różnych nazwach, jak „Biodyna”,  
„Sól źródłana” i t. p.

Preparaty te nie są dozwolone do obro-  
tu w Polsce, skład ich i działanie nie są znane  
a wartość lecznicza, według wszelkiego pra-  
wdopodobieństwa jest, żadna, a nawet mogą  
one być szkodliwe dla zdrowia.

Sprzedawca tych preparatów reklamuje  
je nie tylko w prasie, ale również w dro-  
dze listów prywatnych, przesłanych według  
adresów, czernianych zapewne z różnych wy-  
dawnictw informacyjnych.

Wiele osób, oszukanych przez głose,  
choć nymitywna i niedopuszczalna dla tego

rodzaju produkcji reklam, zamawia preparaty wymienionej firmy i uiszcza za nie należność, bądź wpłacać pieniądze na otwarte przez tę firmę conta w P. K. O. i innych instytucjach kredytowych, bądź też przysyłając pieniądze przekazem pocztowym wprost do Budapesztu.

Wobec powyższego ministerstwo spraw wewnętrznych (Generalna Dyrekcja Służby Zdrowia) ostrzega przed nabywaniem w ww. wymienionej firmie jakichkolwiek leków uprzedzając, że tego rodzaju przesyłki nie będą wydawane adresatom.

— **Protest Związków przeciw zamiarowi zniesienia świąt.**

Na wiecach, odbytych przez poszczególne związki robotnicze poruszona była sprawa zniesienia niektórych świąt katolickich.

Rezolucje powzięte na zebraniach Związku „Praca” i Chrześcijańskiej Demokracji a skierowane przeciw zniesieniu, względnie zmniejszeniu ilości dni świątecznych skierowano do ławnika ks. Kaczyńskiego, który podjął się przedstawienia u sfer miarodajnych treści rezolucyj wspomnianych i poczynienia starań w obronie obecnie obowiązujących świąt. (pap)

— **„Andrzejki” w sali Filharmonii pod protektorem Pani Wojewodziny Garapi-chowej.**

Jak już donosiliśmy w sali Filharmonii dnia 29 m. b. odbędzie się zabawa towarzyska „Andrzejki” połączona z tańcami, której cały czysty dochód przeznaczony będzie na cele Komitetu Niesienia pomocy najbiedniejszym m. Łodzi. Protektorat nad tą zabawą przyjęła Pani Wojewodzina Garapi-chowa. Onegdaj odbyło się w Województwie pierwsze posiedzenie organizacyjne tej zabawy pod przewodnictwem Dr. Grabowskiego przy licznych współudziale zaproszonych pań i panów, na którym ustalono listę gospodyn i program zabawy, oraz postanowiono wyłonić z Komitetu zabawowego cztery sekcje: mianowicie sekcję wykonawczą, sekcję atrakcyjną, sekcję bufetową i sekcję finansową.

Komitet przygotowuje cały szereg nie spodzianek, mający ścisły związek z tradycyjnymi „Andrzejkami”. Ta zapowiedziana i niezwykle impreza w Łodzi interesująca się już dziś wszystkie kulturalne sfery naszego społeczeństwa i nie ulega żadnej wątpliwości, iż impreza ta nie tylko pod względem zabawy ale także pod względem finansowym wypadnie jaknajlepiej ku uciesze tych, którzy pomocy domagają się od nas w głodzie i chłodzie.

— **Wiele hałasu — o nic.**

(wjt.) Emil Szmydke z ul. Kruczej 20 doniósł policji, że nieznany sprawca skradł mu 3 chusteczki wartości 2 złp. Szkoda wynosi całe 2 zł, a czasu ile stracił poszkodowany na złożenie tego doniesienia w policji? Ile pracy przysporzył policji ten doniesieniem?

Raport policyjny bowiem wyraźnie nadmieniał, że „dochodzenia w toku”, a więc zostanie wydelegowany na miejsce czynu wywiadowca, spisze obszerny protokół, może dokona jeszcze tu i owdzie rewizji domowej, w najpomysłniejszym wypadku z wynikiem odzyskania skradzionych chusteczek. Co prawda i najdrobniejsza kradzież jest występkiem, ale dla tak nikłej szkody mobilizować władzę bezpieczeństwa, może, prawdopodobnie, napewno nawet z uszczerbkiem dla ważniejszych spraw, stanowi pewne nadużywanie władz a świadczy o wielkiej mąduszości, nie znającej przebaczenia choć takich drobniagowych uraz, jaką jest kradzież chusteczki.

## Teatr i sztuka.

— **Teatr Miejski.**

Dziś po raz drugi znakomita, modernistyczna sztuka L. Chiarelli'ego „Chimery” która zdobyła sobie publiczność premierową swym nerwem współczesności, podniecającym nastrojem oraz wytwornym humorem. Niezwykle ciekawa i interesująca ta sztuka ma zapewnione powodzenie. W głównych rolach zachwycają swymi kreacjami pp. Laura Dunin-Osmolska, Nowakowski, Tatarkiewicz, i Przysiański. Resztę obsady, doskonale wywiązującej się z swego zadania, stanowią pp. Borska, Dunajewska, Jakubińska, Jerzmanowska, Świecińska, Białoszczyński, Kliszewski, Magnuszewski i Wronski. Znakomicie wyreżyserował sztukę p. Nowakowski. Ciekawe i pomysłowe dekoracje projektował p. B. Kudewicz. Jutro „Chimery”.

# WEZWANIE.

Z okazji uroczystości ku czci Św. Stanisława Kostki wydała Młodzież Katolicka Polski następującą odezwę do społeczeństwa:

## RODACY!

My, młodzież, czujemy, że stanowimy najwyższą troskę starszego społeczeństwa, które z trwogą śledzi nasze kroki młodzieńcze, i wsłuchuje się w tętno naszych serc, usiłując wyczuć przyszłość Narodu. Dziś ta młodzież podnosi okrzyk, który samo życie z serca jej wyrwa:

Marzyliśmy o wolnej, pięknej Polsce. Oto ona wysniona i upragniona. Na jej płaszczu królewskim lśni świeżo przelana krew młodzieńcza, co bryzgnęła z naszych ran na polach bohaterstkich bojów, lśnią promienne trudy i poświęcenia najlepszych Jej synów. Wśród tych klejnotów uderzają nas nieczne płamy, przysłaniające dostojność naszej ukochanej Ojczyzny. Widzimy z bólem, że Ojczyzna z naszej winy nie stoi w majestacie ideału, o jakim marzyli ginący obrońcy.

I huntu się zrywa w naszych młodzieńczych duszach. Czyż tyle krwi polało się na próżno, lub co gorsza dla nasycenia brudnych egoizmów. To być nie może! Ojczyzna musi stanąć na szczycie naszych najszlachetniejszych pragnień i ideałów. Wynieśmy ją tam miłością i trudem ofiarnym. Jasno widzimy, jak wiele mamy do przezwyciężenia w sobie i otoczeniu. Doświadczamy niemal codziennie, jak nowe ofiary wyrwa z naszych szeregów akademickich zepsu-

cie i lekkomyślność; widzimy, jak niemoralność szerzy się wśród młodszej braci na ławie gimnazjalnej; stwierdzamy, że starsze społeczeństwo bezradnym okiem patrzy na to spustoszenie i energicznego czynu się nie ima. Widzimy to wszystko, a jednak wierzymy niezłomnie, że zdrowy duch Narodu zwycięży i zatriumfuje, jeżeli się oprze na Chrystusie. Z tej wiary i przekonania naszego zrodził się zew dzisiejszy. Rodacy! Zbliży się do Chrystusa. Niech zbliżą się starsi, by razem z nami uprosić łaskę Boga czystej, chlubnej młodzieży.

Wzywamy Was, Rodacy, byście w dniu Św. Stanisława Kostki, Patrona młodzieży w świątyniach Pańskich złączyli swe modły w jedno pragnienie zbawienia młodzieży, a przez młodzież — Polski.

Usłyszycie nasz zew, a dzień ten niech stanie się hasłem do wytrwałej pracy nad młodzieżą.

Niech żyje odrodzona młodzież w Chrystusowej Polsce!

**Sodalność Marjańska Akademików**

w Warszawie, Krakowie, Lwowie, Wilnie, Poznaniu, Gdańsku.

**Stowarzyszenie Młodz. Akadem. „Odrodzenie”**

w Warszawie, Krakowie, Lwowie,

Lublinie, Poznaniu, Wilnie, Paryżu.

**Sodalność Marjańska Akademików**

„Laudanja” Korporacja Młodz. Akademickiej Warszawa, w listopadzie 1924 r.

— **Teatr Popularny.**

Dziś, w czwartek dnia 13 listopada br. w dalszym ciągu „Robert i Bertrand” krótko chwila ze śpiewami i tańcami przerobiona przez L. Anczyca. Udział przyjmuje cały zespół. Dzięki doskonałej grze artystów i świetnej wystawie sztuka zdobyła zasłużone uznanie u publiczności która codziennie zapełnia widowie. Początek widowiska o godz. 8.15 wieczorem. Bilety wcześniej nabywać można w kasie teatru Wolność od 11-2 po poł. a od 5 po poł. do końca przedstawienia w kasie teatru.

— **Wiedeńscy Filharmonicy w Łodzi.**

(r) W nadchodzącą niedzielę dnia 16 listopada o godz. 4—ej po poł. w sali Filharmonii oczekuje naszą muzykalną Łódź niezwykle ucztą artystyczną: Zespół (Oktet) najwybitniejszych solistów Filharmonii Wiedeńskiej z p.p. Robertem Pollakiem i Zygrydem Buxbaumem na czele przybywają na jeden występ do naszego miasta. W skład oktetu wchodzi najznakomitsi muzyk, który bezsprzecznie są chlubą i filarem Filharmonii Wiedeńskiej. Krytyka całego świata wyraża się z ogromnym entuzjazmem i zachwytem o tym niezwykłym okciecie Filharmoników Wiedeńskich, które we wszystkich miastach Europy budzi niebywałą sensację artystyczną. Koncert ten pozostawi na długo niezatarte wrażenie w pamięci Łodzian tak jak to było po kwartecie Tryjeścieńskim. Niewątpliwie Filharmonicy Wiedeńscy będą u nas przedmiotem gorącego przyjęcia i koncert ich zapełni salę Filharmonii do ostatniego miejsca.

## Ze sportu.

— **Raid konny naokoło Łodzi.**

Staraniem Twa Hodowców Koni odbędzie się w najbliższych dniach wielki raid konny naokoło Łodzi.

Tor raidu wynosi 190 km., zaczynając się na placu Wolności, biegnąc przez Konstancynów, Aleksandrów, Zgierz, Stryków, Brzeziny, Pabjanice i kończąc się na Górnym Rynku. Zgłoszeń wpłynęło już bardzo wiele i raid zapowiada się bardzo interesująco. (pap)

## Komunikaty.

— **Ze Stowarzyszenia Handlowców Polskich.**

(Odczyt dyr. Szkoły Nauk Polityczn. prof. Reymana)

(r) Staraniem Zarządu Stowarzyszenia Handlowców Polskich dzisiaj w czwartek, o godz. 8—ej wiecz. w lokalu przy ul. Piotrkowskiej 108 profesor E. Reyman wygłosi odczyt na temat „Solidaryzm Społeczny”.

Będzie to pierwszy odczyt z całego cyklu, jaki wypełnią profesorowie Szkoły Nauk Politycznych, zjeżdżający do Łodzi co drugi czwartek.

Inicjatywa redagowana przez Stowarzyszenie Handlowców Polskich zasługuje ze wszelkimi na uznanie i poparcie całego społeczeństwa łódzkiego. Tak rzadką datę się nam słuchać odczytów, których należy-

cie uświadamiały społeczeństwo i pomagały im w orientowaniu się w zawiłych zjawiskach doby ostatniej, że cykl odczytów wygłoszony przez profesurę Warszawską czyni zadość głębokiej potrzebie naszego miasta. Pełna autorytetu i powagi naukowej osoba pierwszego prelegenta, prof. Reymana, oraz nadzwyczaj aktualny temat odczytu zapełnią niezawodnie audytorium.

— **Z zarządu głównego L. O. P. P.**

(r) Zarząd Główny Ligi Obrony Państwa podaje do wiadomości, że z dniem dzisiejszym przeniósł swą kancelarię do Zamku Królewskiego.

Adres dla listów: Warszawa — Zamek. Adres dla depesz: L. O. P. P. Telefon 104-26.

— **Z Polskiej Y. M. C. A.**

Dziś t.j. w czwartek 13 b.m. o godzinie 6—ej wieczór w dziale dla chłopców polskiej Y. M. C. A. ul. Piotrkowska 243, wygłosi odczyt z przeżyciami z „Quo vadis?” pani Szczurkiewiczowa.

— **Wielki Raut w Filharmonii.**

(r) Przypominamy, że w sobotę od godz. 8—ej wiecz. odbędzie się w salach Filharmonii Wielki Raut na rzecz Harcerstwa. Osoby, które dotąd nie otrzymały zaproszeń, proszone są o zwrócenie się po nie do p.p. dyr. Czerlunczakiewiczowej (Bank Polski g. 11—1), dyr. Łukomskiej (Przejazd 46 g. 3—4) i dyr. Wodzinowskiej (Pomorska 21).

Prosimy jesteśmy o zaznaczenie, że żadnej karnoty na Raut nie będzie.

— **Z Towarzystwa „Rozwój”.**

(r) Staraniem Zarządu Okręgowego Towarzystwa „Rozwój” w Łodzi odbędzie się w niedzielę dn. 16 XI. r. b. uroczysta Akademia ku czci Żołnierza polskiego.

Blższe szczegóły w afiszach.

— **Subkolektura Loterii Państwowej.**

(r) Zarząd Okręgowy Towarzystwa „Rozwój” otrzymał subkolekturę Loterii Państwowej i przyjmując zapisy od członków Towarzystwa na losy III-ciej klasy. Biuro Towarzystwa mieści się przy ulicy Podlesnej Nr. 4 (dojazd tramwajem Nr. 5, 6, 8, 9).

— **Z towarzystwa „Sokół”.**

(r) „Baczność Sokół!” Dnia 16 listopada w sokołni I Nawrot 23 o godz. 3 p. p. odbędzie się Zebranie wszystkich członków „Sokoła” na którym drun nacz. Szczepny Polomski wygłosi referat o „Ścisłej organizacji sokolej”.

— **Z Cyrku.**

(r) Kto nie widział jeszcze ostatniego programu Nr. 4 w cyrku przy ul. Konstancyńskiej, niech się spieszy... Kto nie widział jeszcze cudów gimnastyki urocznej miss Venus niebawymych popisów akrobatyki parterowej trupy meksykańskiej, niewidzianych nigdzie poza Łodzią a podziwianych popisów skaczących w zw. 8-10 metrów ludzi pilek-ktę tego jeszcze nie widział niechaj corychleś spieszy do naszego cyrku.

Program obecny bowiem pozostaje tylko jeszcze do soboty.

## Bibliografja.

— „Dziennik Zarządu m. Łodzi”.

Wyszedł z druku Nr. 46 „Dziennika Zarządu m. Łodzi”, który zawiera: artykuł R. Slaskiego — „Konferencja miast w Amsterdamie”; protokół uroczystego posiedzenia Rady Miejskiej; sprawozdanie z działalności Wydziału Zdrowotności Publicznej; sprawozdanie z półkolonii letnich; obwieszczenia i okólniki władz miejskich; kronikę miejską; przegląd samorządowy z życia miast polskich).

Adres Redakcji i Administracji: Pomorska 18, (I piętro) telefon — 2-93.

— Szopka.

Nr. 45 „Szopki” wśród bogatej treści zawiera ilustracje: rys. K. G. — Lewica francuska bijąca koguta galijskiego. Nowa kombinacja korony Hohenzollernów. Za przykładem z góry. Z Kajecika małego Kazia i inne.

— N. 45 „Myśli narodowej” zawiera nast. treść:

Piłsudski anteportas — Adolf Nowaczyński. Sława Skarbu. Odpowiedź „dla p. Nowaczyńskiego”. Wasz świadek. „Dobra nowina” dla bolszewików. Haecker w „Naprzodzie” pisze. Victoria Doriana Graya — Adolf Nowaczyński. Król hiszpański o Lidze Narodów. Rosner — Leben. Kohneser konserwatywny angielskiego. Przywitanie Mac Donalda przez „Nasz Przegląd”. Szał Szwalbego. Szał Appenszla. Napady na podziemi — (a.n.) „Przegląd myśliwski”. — (a.n.)

WYDAWNICTWA M. ARCTA W WARSZAWIE.

Bzowski K. Nauka o Polsce współczesnej. Podręcznik dla szkół powszechnych, kursów do kształcących, uniwersytetów ludowych, dostosowany do programu Ministr. Oświecenia. Wyd. 3-cie, poprawione, z 78 rys. i mapkami. Zł 3 —.

Polecony przez Ministerstwo do użytku w szkołach powszechnych, podręcznik K. Bzowskiego składa się z 5-ciu części: Cz. I — ogólna, zawiera podstawowe wiadomości o Polsce pod względem geograficznym, geologicznym, etnograficznym i pod względem fauny i flory; Cz. II daje krótki opis poszczególnych krajów naturalnych; Cz. III omawia wytwórczość Polski; Cz. IV ustrój państwowy i życie społeczne; Cz. V — duchowy dorobek Polski. Do każdego rozdziału

dodaje autor „ćwiczenia i zagadnienia” tak obmyślane, aby uczeń, rozwiązując je, przyswoił sobie i utrwalił drogą pracy samodzielnej te wiadomości, które zawiera wykład. Poglądowość wykładu potęguje trafnie dobrane rysunki i mapy. Wydanie trzecie jest poprawione i dopełnione nowym materiałem statystycznym, co aktualizuje książkę najzupełniej.

Galle H. Wypisy polskie na klasę VI szkół średnich. Ułożone zgodnie z programem Ministerstwa Oświecenia. Str. 360. Zł 4.40, w oprawie 4.80

Z książką niniejszą autor przystępuje do dawnego zamierzonego planu zaopatrzenia w „Wypisy” klas wyższych szkół średnich (VI—VIII) zgodnie z wymaganiami „Programu gimnazjum wyższego”, opracowanego przez Ministr. Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego (Warszawa 1922).

Jak autor zastosował program powyższy?

1) Lekturę zasadniczą w zakresie piśmiennictwa staropolskiego uwzględnił całkowicie w rozmiarach, zaleconych przez Ministerstwo;

2) lekturę uzupełniającą z tejże dziedziny podał w mniejszym zakresie, dając tylko utwory i urywki najbardziej typowe, unikając utworów dłuższych, które należy przeczytać w całości, posilając się umiślnymi wydawnictwami szkolnymi; autorów politycznych i historycznych XV—XVI wieków nie podał wcale, odsyłając do starannie ułożonych wypisów p. K. Kosińskiego p. t. „Pisarze polityczni i historycy do w. XIX” (dwie części), natomiast historyków i polityków XVIII w. scharakteryzował w cenniejszych utworach;

3) nie podał również tragedii Sofoklesa ani komedii Moliere’a, odsyłając czytelników do „bibliotek”, w których dzieła te są umieszczone;

4) innych utworów z zakresu lektury uzupełniającej, prócz wskazanych w punkcie drugim, nie podał wcale nie chcąc przeciążać książki wypisami, z których część tylko mogłaby być w ciągu roku szkolnego wykorzystana;

5) w myśl założeń Programu ministerjalnego i zgodnie z planem, przeprowadzonym konsekwentnie w niższych częściach Wypisów (od klasy podwstępnej do piątej), opatrzył Wypisy nie tylko komentarzem, ale i szeregiem systematycznie ułożonych pytań i ćwiczeń stylistycznych, chcąc dać w ten spo-

sób młodemu nauczycielowi wskazówkę, jak należy przeprowadzać analizę estetyczno-literacką w szkole według wynagań metodyki nowoczesnej; zastrzegając się jednak, że pytania te nie wyczerpują i nie mogą wyczerpać przedmiotu, służą tylko za wzór i przykład;

6) życiorysów autorów nie podał z wyjątkiem żywota Reja, ułożonego przez Trzecieckiego, ród zywot jest sam przez się dziełem literackim niepośpolitej wartości.

Widzimy więc, że umiejętnie i celowo opracowane Wypisy znakomitego pedagoga na klasę VI wypełnia dotkliwą lukę, ponieważ jest to pierwsza książka opracowana według nowego programu M. W. R. O. P. do nauki języka i literatury polskiej w klasie VI, gimnazjalnej.

Karpowiczowa M. i Kruszevska Z. Pieśń w szkole. Wybór piosenek dla dzieci i młodzieży, ułożony metodycznie dla klas siedmiu. Zł. V. Pięty rok nauczania. Str. 68. Cena 1.20.

Nauczyciel, chcąc systematycznie i metodycznie prowadzić lekcje śpiewu w szkole średniej czy powszechnej, zmuszony był stale szukać materiału w różnych śpiewnikach, aby niekiedy z jednego wybrać zaledwie jedną, lub dwie piosenki. Chcąc zaradzić tej anomalii, autorki. „Pieśni w szkole”, na podstawie wieloletniej własnej praktyki pedagogicznej, opracowały podręczniki p. t. „Pieśni w szkole”, podzielone na 7 zeszytów, dla każdej klasy jeden, z których obecnie wychodzi już zeszyt V.

„Pieśń w szkole” odda przysługę nauczycielom, szkołom ułatwi nabywanie podręczników odpowiadających bezpośrednio potrzebom każdego niemal ucznia, szczególnie zaś dopomoga w pracy szkołom powszechnym, zwłaszcza na prowincji, gdzie zdobywanie śpiewników jest bardzo utrudnione. Ułożone metodycznie zarówno pod względem muzycznym jak i pedagogicznym, oparte na materiale czerpanym ze skarbcza pieśni polskiej, tak ludowej, jak i z dzieł mi strzów, ugrupowanym, po troskliwym doborze, odpowiednio do poziomu każdej klasy — śpiewniki „Pieśni w szkole” staną się bez wątpienia najpopularniejszym podręcznikiem do nauczania śpiewu.

Dowodem ich użyteczności jest otrzymane już polecenie Ministr. Oświaty do użytku szkolnego.

Chcesz zdrowie i siłę posiadać używaj Spirit. Mellis. comp., z marką ochronną

# „MERIDIOL”

Niezawodny i znakomity skutek „MERIDIOLU” polega na jego wszechstronnem zastosowaniu: przy zaziębieniu, rwanu w kościach, reumatyzmie, ischias, podagrze, astmie, bólach żołądka i zębów.

Kto „MERIDIOL” raz używał, zostanie jego wielbicielem.

3821

Żądać w składach aptecznych i aptekach

Hurtowa sprzedaż w firmach:

Spiess i Syn

Piotrkowska 107

A. Wojciechowski

80

St. Majewski

124

Reprezentacja Łódź i okolice: St. Romanowski, Piotrkowska 259, skład apt.

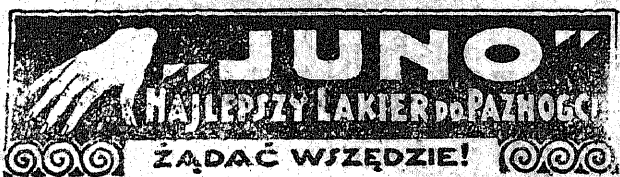
Miejski Kinematograf Oświatowy — Wodny Rynek (tramwaj 6 i 10)  
Od niedzieli 9 do 16 listopada 1924 r.

## Pięcioro urwisów

Komedia w 6-ciu aktach

Nad program: HISTORIA ZEGARKA-naukowy.

Pocz. dla młodzieży o 5 i 5 op. dla dorosłych o 4 i 8 5 wiecz.



ŻAŁAĆ WSZĘDZIE!

Cebulki kwiatowe do jesiennego wysadzania  
Nasiona do jesiennego i zimowego wysiewu.

— Polecają: —

4066-6

## Składy L. Jasińskiego

prowadzone od r. 1870 w Łęczycy, oddział w Łodzi Andrzej 10.

## Z powodu wyjazdu

sprzedaje się kredeńs stół szafę, biureczko, umywalkę, kanarkę wiedeńską, plusz jedwabny (kotik na palto) Piotrkowska 113, m. 4, I piętro front, od 3-7. 4099-

## Pracownia sukien „Wandy”

Wykończa starannie i elegancko kostium 30 zł, sukien 16 zł  
Główna 55 II piętro front 4094-2

SKRADZIONO

Weksel blanco na sumę 142 Zł wystawiony i zapłacony przez S. Kozielewskiego w Łodzi, ul. Kilińskiego 67. Powyższy weksel anieważnia się. Stefan Kozielewski. 4084-

Dr. med. Józef Lewandowski

chor. weneryczne, skórne, moczopłciowe  
Cegielna 6.

Godziny przyjęć 11-1 i 5-8  
niedz. 11-1 4084-

## Już należy!!

stosować jedyny i wypróbowany środek na odmrożenie!!

## FRIGORIN „MOTOR”

żądać w aptekach i skład. apt.

## SZPARAGI BRUNSZWICKIE

Wszelkie konserwy warzywne i owocowe oraz prawdziwy sok malinowy ze zbiorów 1924 r. poleca:

## Bracia IGNATOWICZ

Piotrkowska 96, telefon 8-33.

## Szanuj zdrowie i kieszeń!

elektryczny ogrzewacz lub kuchnię kaflowo-szamotową  
ul. B. ci Koźmińskich, Główna 51, w podwórzu.  
Wagał Wykonanie solidne. ceny konkurencyjne.

## HERBATNIKI

(Mixed Biscuits Superrieurs)

10 bne paczki 5 kilowe zawartości około 1.300 sztuk wy-  
sta opłatnie za zaliczeniem zł. 13.80, założona w roku  
1876. Parowa Fabryka biszkoptów, keksów

Stanisław Gurgul Jarosław.

## Dr. med. Z. GOLC

chor. skórne i wener.  
rym. od 1 i pół do 2 i pół  
od 5 i pół do 8. (3683,  
w niedzielę i święta od 10-12  
ul. Andrzeja 3.

## Dr. F. Skusiewicz

ul. Andrzeja 11  
Choroby skórne i weneryczne  
godziny przyjęć od 9-11 i od  
5-7 i pół. Pame od 5-8.  
54194

II URZĄD SKARBOWY  
PODATKOW I OPŁAT SKARBOWYCH  
w ŁODZI.

Lódź, dnia 12 listopada 1924 r.

## OGŁOSZENIE.

II Urząd Skarbowy Podatków i Opłat Skarbowych w Łodzi podaje niniejszym do ogólnej wiadomości, że na pokrycie zaległych podatków skarbowych odbędą się publiczne licytacje ruchomości, zajętych u niżej wyszczególnionych dłużników:

**dnia 20-go listopada 1924 roku między godz. 10 r. a 4 pp.**

1. Rottenberg B-cia, Piotrkowska 79, dwa biurka jedno z nich amerykań. piecyk kaflowy, kasa ogniotrwała, kanapka i dwa fotele koszykowe, półki do towarów.
2. Bornsztajn Fiszer, Cegielniana 57, 120 paczek przędzy,
3. Bencjan Warchaft, Dzielna 3, 42 mtr. kamgaru,
4. Walter i Zurkowski. Moniuszki 1, 6 sztuk towaru wełnianego.
5. Braji ztajn Szlama, Cegielniana 12, szafa, dwa lustra duże, otomana, z maszyny do szycia firmy Singera,
6. Zysman Mandel, Wschodnia 53, szafa, zegar,
7. Restel Gustaw A., Piotrkowska 84, 1 sztuka towaru ubraniowego,
8. Zundiner i Gombiński, Piotrkowska 66, 10 paczek przędzy, 2 paczki przędzy czarnej.
9. Groskopf Mendel, Piotrkowska 46, szafa do rzeczy z lustrem, tremo z lustrem.
10. Wincigster Ch. i Lewin, Piotrkowska 22, 12 sztuk zamszu wełnianego na palta damskie, 6 sztuk koloru brązowego, 6 sztuk koloru „mode” po 32 mtr. sztuka, 7 sztuk towaru na ubranie męskie „Noppe” po 25 mtr. sztuka,
11. Szpet Samuel, Piotrkowska 5, 10 sztuk towaru ubraniowego wełnianego różnych kolorów po 30 mtr. sztuka,
12. Peter Abram Ch. i S-ka, Piotrkowska 19, 50 chustek wełnianych zimowych.
13. Wajnryb Dawid, Narutowicza 9, kredens,
14. Adam Kotlicki, Wschodnia 55, pianino firmy Schroder,
15. Pinkus Majer Berliner, Skwerowa 5, 2 szafy do garderoby, lustro tremo,
16. Henerowicz L. Piotrkowska 64, biurko amerykań., 1 szt. tow. wełn. spodn. w pasy,
17. Dunkelgrün Jakób, Sienkiewicza 9, umywalnia z marmurowym blatem, szafa oszklona,
18. Stowarzyszenie „Wisła”, Wodna 24, 1/4 worka cukru w kostkach, mydło do prania koło 25 kilo, pszennej maki koło 50 kilo, kaszy talarczanej koło 20 kilo, kaszy perłowej koło 25 kilo, ryżu koło 25 kilo, 40 pasem nici białych i czarnych,
19. Wald J. i Wizański, Piotrkowska 33, dziesięć sztuk towaru bawełnianego,
20. Apfeld M. Z. i Wajnberg, E., Piotrkowska 59, ośm pełnych sztuk towaru wełnianego „Uister”,
21. Rozenberg Rubin, Piotrkowska 33, pięćset wigoniowych chustek,
22. Cytrynowski Juda, Kilińskiego 43, szafa z lustrem, maszyna do szycia, otomana,
23. Mauer Lew, Traugutta 8, para koni,
24. Wilczyk Gecel, Kilińskiego 47, kasa ogniotrwała, biurko, dwa fotele,
25. Borkensztajn Jakób, Konstantynowska 38, 2 szafy ozdobne, duży zegar stojący, kredens,
26. Twerski Nuchem, Cegielniana 17, 45 kap jutowych,
27. Szulc Robert, Gdańska 112, pianino czarne firmy Seiler, otomana z lustrem, szafka serwantka oszklona, 1 stolik okrągły, 2 fotele i 4 krzesła, kredens poko owy, 1 zegar szafkowy, stojący,
28. S. Darflerger, Cegielniana 29, 1 szafa do rzeczy z lusterkami, 1 zegar ścienny, szafkowy, 1 szafa do rzeczy duża, 1 szafa do rzeczy mała, komoda, 1 stół i 5 krzesel,
29. Litewski Hersz, Pomorska 37, waga duża dziesiętna,
30. Rozenberg, Fa ngold i Zajde, Pomorska 7, urządzenie sklepowe,
31. Berger Wolf, Pomorska 25, kredens.

Zasekwestrowane ruchomości są do obejrzenia w dniu sprzedaży u wymienionych dłużników na miejscu licytacji.

Kierownik Urzędu (—) **Podmuricki.**

3359

Towarzystwo Rzemieślnicze „RESURSA” w Łodzi niniejszym zaprasza swych członków na

### Nadzwyczajne Ogólne Zebranie

które się odbędzie w sal. Kina T-wa o godzinie 10 rano w dniu 23 listopada r. b. z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie Komisji Organizacyjnej o kupnie Banku
2. Sprawa otwarcia Rzemieślniczej Szkoły U zialowej „SUROWIEC”
3. Sprawa Targów Rzemieślniczych
4. Wolne wnioski.

Wobec ważności sprawy prosi o liczne przybycie.

3837 d

Zarząd.

### Zawodowa Szkoła kroju, szycia i robót ręcznych

A. Kopydłowskiej, Piotrkowska 154.

Zapisy uczennic od 10—1 i od 5—6. Szkoła wydaje świadectwa. Dla niezdolnych uczennic nanka robót ręcznych i szycia bieleń. za opłatą 10 zł. miesięcznie. 4102—1

## Potrzebni chłopcy z kaucją

do roznoszenia gazet.

Zgłaszać się do adm. „Rozwoju”

### Rada Zarządzająca Łódz. Chrześ. T-wa Dobroc.

zawiadamia niniejszym P. P. Członków T-wa, że stosownie do §§ 32 i 34. ustawy zwołane zostaje na dzień 14 listopada r. b. na godz. 5 pp. w sali narad T-wa przy ul. Pr. Narutowicza 66.

## Zwyczajne Ogólne Zebranie Członków T-wa

z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
2. Sprawozdanie Rady Zarządzającej za r. 1922 i 1923
3. Budżet.
4. Określenie wysokości sumy pozostającej do dyspozycji Prezesa Rady (§ 28 Ustawy)
5. Wybór 4 członków Rady Zarządzającej i 2 zastępców
6. Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej
7. Sprawa powierzenia Magistratowi m. Łodzi prowadzenia Domu Starców i Kalek
8. Komunikaty 5341—
9. Wnioski

W razie niedojścia do skutku w oznaczonym terminie, z powodu nieprzybycia wymaganej ustawy liczby członków, Ogólne Zebranie odbędzie się nieodwołalnie w dn. 28 listopada r. b. o godz. 5 pp. w tymże lokalu i będzie prawomocnem bez względu na ilość przybyłych.

Rada Zarządzająca Łódz. Chrześ. Tow. Dobroc.

### Elektrownia Łódzka

zawiadamia pp. abonentów, że przystępuje do

## konwersji papierów procentowych,

złożonych tytułem kaucji za prąd.

Zgodnie z rozporządzeniem P. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17.III 1924 (vide Dz. Ust. Nr. 27, poz. 274) konwersji podlegają następujące zobowiązania Skarbu Państwa:

- asygnaty Pożyczki Państwowej z roku 1918,
- 5 proc. obligacje długoterminowej wewnętrznej Pożyczki Państwowej z roku 1920.
- 5 proc. obligacje krótkoterminowej wewnętrznej Pożyczki Państwowej z roku 1920
- 4 proc. obligacje Państwowej Pożyczki Premjowej z r. 1920.

Właściciele papierów procentowych życzący sobie przeprowadzić konwersję samodzielnie, zechcą zawiadomić o tem pisemnie najpóźniej do dnia 25 b. r. Wynikające stąd koszty lub dopłaty będą depozytariuszowi policzone.

Zarządca Państwowy

Łódz. Oddz. Tow. Elektr. Oświetlenia 1886 r.

### Wykwalifikowanych

## Stolarzy

do robót budowlanych i mebli poszukuje Przemysław Drzewny August Zilke, ul. Juliusza 9 | 11 4036-0

LECZNICA CHOROBY ZĘBÓW

LEKARZ DENTYSTA H. PRUSS

145 Piotrkowska 145.

zapiombowanie, oraz wprawianie zębów  
opłata podług taksy. 3324

### Introligator-Zręczny

potrzebny na stałą koniunkturę  
Zgłoszenia ul. Piotrkowska 91.  
do Zakładów Graficznych. 4104—2

### Do sprzedania

pianino, meble płaszkowe, żyrandol i urzą. zen. kąpielowe.  
Oferty do Rozwoju pod „Sprzed.” 4038—2

Mieszkanie do wynajęcia 2 pokoje z kuchnią od zaraz  
Wiadomość: Konstantynowska Nr. 45, mieszkania 14. 4911—1

Poszukuję natychmiast 3 pokoi z kuchnią, z wszystkimi wygodami w centrum. Oferty do adm. Rozwoju pod „Poszukuję” 4903—2

potrzebny uczeń do terminu i chłopcy na poszuki. Zgłosz. się do stolarz. Napiórkowskiego Nr. 7, przy Górnym Ryнку. 4910—4

Jest do odstąpienia duża szopa na sprzedaż węgla i drzewa. Niedzianna 6.

Sklep kto ma do sprzedania lub chce kupić niechaj zgłosi się do „Ogniwa” Sienkiewicza 67. 4904—2

Przypląsał się pies pudel przy strzyżony. Odebrać można za zwrotem kosztów. Wizna 12. 4900—3

Zgubione dokumenty

Wagner Wilhelm zgubił paszport polski wydany w Łodzi.

